



**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**Izveštaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i
javnih komunalnih preduzeća za 2019. godinu
u Kantonu Sarajevo**

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl.ing. građ.

Sarajevo, juni/lipanj 2020. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO

www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl. ing. građ.

Koordinacija i obrada:

SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA

e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:

Ermina Čatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:

Emina Kašmo, dipl.ecc.

Priprema i obrada:

Nihada Smajić, ekonomski tehničar

Sadržaj

<i>Uvod</i>	5
1. Finansijski rezultati poslovanja	6
1.1. Prihodi.....	7
1.2 Rashodi	9
1.3. Dobit	12
1.4. Gubitak	18
2. Cijene komunalnih usluga	20
3. Sredstva budžeta	23
4. Investicije.....	24
5. Zaposlenost i plaće	27
6. Elementi bilansa stanja	31
7. Izvedeni pokazatelji poslovanja.....	36
<i>Rezime</i>	39
 <i>ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA</i>	
<i>SARAJEVO ZA 2019. GODINU</i>	41

Spisak tabela

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM	6
Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a struktura u %.....	7
Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a nominalna struktura u KM.....	8
Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a – struktura u %	8
Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM.....	10
Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a-struktura %.....	11
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM	12
Tabela 8. Pregled sadašnjih i predloženih cijena komunalnih usluga KJKP-a i JKP-a	20
Tabela 9. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a	23
Tabela 10. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM.....	24
Tabela 11. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2019. godini	25
Tabela 12. Broj zaposlenih i plaće KJKP-a i JKP-a- 2019. i 2018.	27
Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2019.god. u %.....	29
Tabela 15. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a-unutar stručne spreme u %.....	29
Tabela 16. Plaće po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2019.godini	30
Tabela 17. Masa plaća –učešće u ukupnim rashodima.....	30
Tabela 18. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM	31
Tabela 19. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2018. i 2019. - struktura ukupnih poslovnih sredstava	32
Tabela 20. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2019/2018.	32
Tabela 21. Pasiva javnih komunalnih preduzeća – izvori sredstava u KM.....	33
Tabela 22. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %	34
Tabela 23. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a- indeksi 2019/2018.....	35
Tabela 24. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a- na osnovu dobiti i neto dobiti.....	36
Tabela 25. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a	36

Spisak grafova

Graf 1. Struktura prihoda po KJKP-a i JKP-a, u %.....	7
Graf 2. Struktura ukupnih prihoda svih KJKP-a i JKP-a, u %.....	9
Graf 3. Rashodi po KJKP-a i JKP-a struktura u %.....	9
Graf 4. Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP, u %.....	10
Graf 5. Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %.....	12
Graf 6. Isplata za investicije po izvorima finansiranja svih KJKP-a i JKP –a u %.....	24
Graf 7. Učešće u ukupno isplaćenim investicijama KJKP-a i JKP –a u %.....	25
Graf 8. Ostvarene investicije – struktura u %.....	26
Graf 9. Učešće KJKP-a i JKP u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %.....	26
Graf 10. Struktura zaposlenih na temelju sati rada –2019. u %	27
Graf 11. Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2019. u KM	28
Graf 12. Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2019. god.....	28
Graf 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12. 2019.god u %	29
Graf 14. Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2019. - građevinski objekti	31
Graf 15. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- učešće preduzeća na dan 31.12.2019. i 2018.	33
Graf 16. Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a-učešće kapitala na dan 31.12.2019.	34
Graf 17. Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,98, 2019.	37
Graf 18. Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,05, 2019.	37
Graf 19. Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,08, 2019.....	38
Graf 20. Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,023, 2018.....	38
Graf 21. Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,51, 2019	38

Uvod

U skladu sa Programom rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za 2019. godinu urađen je Izvještaj o poslovanju kantonalnih javnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2019. godinu u Kantonu Sarajevo.

Cilj Izvještaja je da se osnivač upozna i kontinuirano prati ostvarene rezultate poslovanja kantonalnih javnih komunalnih preduzeća (KJKP): Vodovod i kanalizacija, Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace i javnih komunalnih preduzeća (JKP) Vodostan Ilijaš, Komunalac Hadžići i Trnovo i preduzima određene mjere¹.

Osnivač kantonalnih javnih komunalnih preduzeća je Kanton Sarajevo (Skupština Kantona Sarajevo), a javnih komunalnih preduzeća osnivač je općina.

Izvještaj je strukturiran tako da pored uvoda i rezimea, sadrži finansijske rezultate poslovanja, cijene komunalnih usluga, sredstva budžeta, investicije, zaposlenost i plaće, elemente bilansa stanja i izvedene pokazatelje.

U Izvještaju se posebno akcentiraju problemi (rizici) poslovanja, ostvareni gubitak i dobit, uticaj cijena komunalnih usluga na ostvaren finansijski rezultat i prijedlog ekonomskih cijena.

Sastavni dio Izvještaja je Aneks-lična karta komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a).

Za pripremu Izvještaja javnih komunalnih preduzeća trebala su da dostave:

1. Usvojen Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2019.godini
2. Bilans uspjeha preduzeća za 1.01- 31.12.2019.godine
3. Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2019.godine
4. Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu)
5. Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV – 01)
6. Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2019. godinu
7. Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)
8. Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK. Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.
9. Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
10. Program sanacije gubitka
11. Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unapređenje poslovanja
12. Strukturu cijene usluge i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom

U cilju potpunijeg sagledavanja poslovanja komunalnih KJKP-a i JKP-a podaci za 2019. godinu komparirani su sa podacima iz 2018. godine.

Izvještaj je urađen na temelju materijala kantonalnih javnih komunalnih preduzeća i javnih komunalnih preduzeća u Kantonu Sarajevo dostavljenih u martu 2019. Zavodu za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

¹ Poslovanje KJKP Gras je predmet posebne Informacije.

1. Finansijski rezultati poslovanja

Kantonalna javna komunalna preduzeća u 2019. godini ostvarila su ukupne prihode od 287.055.889 KM i veći su u odnosu na 2018. godinu za 4,0%. Na dan 31.12.2019. godine ukupni rashodi iznosili su 291.563.892 KM i veći su za 3,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Dobit u poslovanju (dobit prije oporezivanja) ostvarilo je šest kantonalnih javnih komunalnih preduzeća i tri preduzeća (JKP-a): Sarajevogas, Toplane, Tržnice i pijace, Rad, Park, Pokop, JKP Vodostan Ilijaš, Komunalac Hadžići i JKP Trnovo u iznosu 6.707.177 KM, a manja je za oko 28,4 % u odnosu na ostvarenu dobit u 2018. godini.

Gubitak na kraju 2019. godine ostvarilo je KJKP-a: Vodovod i kanalizacija, a iznosi 11.215.180 KM i manji je u odnosu na 2018. godinu za 23,4 %.

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM

Red. broj	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Indeks 2019/2018	Ukupni rashodi	Indeks 2019/2018	Dobit u poslovanju	Indeks 2019/2018	Neto dobit	Indeks 2019/2018	Gubitak	Indeks 2019/2018
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	54.961.355	104,8	66.176.535	98,7					11.215.180	76,6
		2018.	52.432.912		67.077.127						14.644.215	
2.	Sarajevogas	2019.	99.396.334	109,8	97.929.803	110,2	1.466.531	86,3	1.466.531	86,3		
		2018.	90.532.497		88.832.351		1.700.146		1.700.146			
3.	Toplane	2019.	60.328.247	97,3	56.050.372	99,1	4.277.875	78,6	3.493.741	77,5		
		2018.	62.024.910		56.585.325		5.439.585		4.506.268			
4.	Rad	2019.	40.090.361	101,5	40.021.349	101,9	69.012	32,2	30.753	16,0		
		2018.	39.507.093		39.293.017		214.076		192.668			
5.	Park	2019.	9.832.598	109,7	9.817.074	110,4	15.524	21,2	15.524	21,2		
		2018.	8.966.538		8.893.379		73.159		73.159			
6.	Pokop	2019.	10.208.394	96,4	10.014.757	101,6	193.637	26,5	151.647	23,1		
		2018.	10.586.041		9.854.715		731.326		655.797			
7.	Tržnice i pijace	2019.	3.678.401	94,3	3.482.732	104,9	195.669	33,6	175.703	33,5		
		2018.	3.901.644		3.319.546		582.098		523.738			
8.	Vodostan	2019.	2.274.913	100,3	1.963.060	99,4	311.853	106,9	277.487	95,3		
		2018.	2.267.221		1.975.578		291.643		291.317			
9.	Komunalac	2019.	5.423.892	107,1	5.399.060	110,8	24.832	13,1	20.740	11,1		
		2018.	5.066.272		4.874.561		191.711		186.330			
10.	Trnovo	2019.	861.394	126,5	709.150	130,5	152.244	110,8	136.407	110,4		
		2018.	680.804		543.406		137.398		123.550			
Ukupno		2019.	287.055.889	104,0	291.563.892	103,7	6.707.177	71,6	5.768.533	69,9	11.215.180	76,6
		2018.	275.965.932		281.249.005		9.361.142		8.252.973		14.644.215	

Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a-i JKP-a struktura u %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Dobit u poslovanju	Neto dobit	Gubitak
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	19,1	22,7			100,0
		2018.	19,0	23,8			100,0
2.	Sarajevogas	2019.	34,6	33,6	21,9	25,4	
		2018.	32,8	31,6	18,5	20,6	
3.	Toplane	2019.	21,0	19,2	63,8	60,6	
		2018.	22,5	20,1	59,3	54,6	
4.	Rad	2019.	14,0	13,7	1,0	0,5	
		2018.	14,3	14,0	2,3	2,3	
5.	Park	2019.	3,4	3,4	0,2	0,3	
		2018.	3,2	3,2	0,8	0,9	
6.	Pokop	2019.	3,6	3,4	2,9	2,6	
		2018.	3,8	3,5	8,0	7,9	
7.	Tržnice i pijace	2019.	1,3	1,2	2,9	3,0	
		2018.	1,4	1,2	6,3	6,3	
8.	Vodostan	2019.	0,8	0,7	4,6	4,8	
		2018.	0,8	0,7	3,2	3,5	
9.	Komunalac	2019.	2,0	1,9	0,4	0,4	
		2018.	1,8	1,7	2,0	2,3	
10.	Trnovo	2019.	0,3	0,2	2,27	2,4	
		2018.	0,2	0,2	1,5	1,5	
Ukupno		2019.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
		2018.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

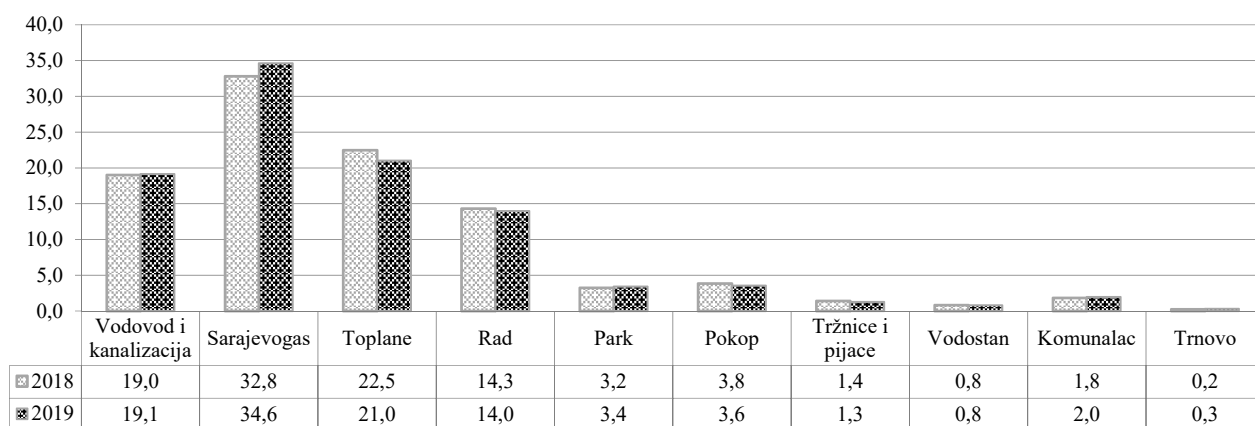
Izvor podataka: Bilans uspjeha

Sarajevogas učestvuje u ukupnim prihodima svih preduzeća sa 34,6%, a u rashodima sa 33,6%. Dobit u poslovanju svih preduzeća najviše generišu Toplane sa 63,8% učešća. Gubitak je ostvaren u Vodovodu i kanalizaciji sa 100,0% učešća samim tim je i jedino preduzeće sa gubitkom.

1.1. Prihodi

U strukturi ostvarenog ukupnog prihoda u 2019. godini, kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su 88,7% ukupnih prihoda. Učešće pojedinih KJKP-a i JKP-a u ukupnom prihodu svih ovih preduzeća za 2019. i 2018. godinu dato je na Grafu 1.

Struktura prihoda po KJKP-a-i JKP-a, u %



Graf 1.

Nominalna struktura ukupnih prihoda po preduzećima kao i indeks 2019/2018. daje se u Tabeli 3, a struktura formiranja ukupnih prihoda po preduzećima u % daje se u Tabeli 4.

Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Indeks <u>2019</u> / 2018	Prihodi od finansiranja	Indeks <u>2019</u> / 2018	Ostali prihodi	Indeks <u>2019</u> / 2018	Ukupni prihodi	Indeks <u>2019</u> / 2018
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	50.495.959	106,5	796.811	105,5	3.668.585	85,9	54.961.355	104,8
		2018.	47.408.628		755.381		4.268.903		52.432.912	
2.	Sarajevogas	2019.	98.488.588	111,4	39.343	51,8	868.403	42,3	99.396.334	109,8
		2018.	88.405.046		76.001		2.051.450		90.532.497	
3.	Toplane	2019.	55.263.002	99,3	27.794	74,4	5.037.451	79,6	60.328.247	97,3
		2018.	55.656.607		37.369		6.330.934		62.024.910	
4.	Rad	2019.	38.726.764	102,6	492.551	95,6	871.046	69,1	40.090.361	101,5
		2018.	37.731.134		514.995		1.260.964		39.507.093	
5.	Park	2019.	9.767.994	109,7	624	39,7	63.980	112,9	9.832.598	109,7
		2018.	8.908.286		1.570		56.682		8.966.538	
6.	Pokop	2019.	10.183.506	96,4	12	33,3	24.876	91,0	10.208.394	96,4
		2018.	10.558.671		36		27.334		10.586.041	
7.	Tržnice i pijace	2019.	3.672.741	94,2	1158	37,5	4.502	257,0	3.678.401	94,3
		2018.	3.896.808		3084		1.752		3.901.644	
8.	Vodostan	2019.	2.264.599	102,0			10.314	22,1	2.274.913	100,3
		2018.	2.220.501				46.720		2.267.221	
9.	Komunalac	2019.	5.138.101	110,1	480	16,5	285.311	72,1	5.423.892	107,1
		2018.	4.667.522		2.904		395.846		5.066.272	
10.	Trnovo	2019.	859.736	126,5	4	133,3	1.654	167,4	861.394	126,5
		2018.	679.813		3		988		680.804	
	Ukupno	2019.	274.860.990	105,7	1.358.777	97,7	10.836.122	75,0	287.055.889	104,0
		2018.	260.133.016		1.391.343		14.441.573		275.965.932	

U odnosu na prošlu godinu, ukupni prihodi povećani su za 4,0%, prihodi od osnovne aktivnosti za 5,7%, ostali prihodi su smanjeni za 25,4% kao i prihodi od finansiranja za 2,3%. Povećanje prihoda od osnovne aktivnosti imaju preduzeća: Trnovo 26,5%, Sarajevogas 11,4%, Komunalac 10,1%, Park 9,7%, Vodovod i kanalizacija 6,5%, Rad 2,6% i Vodostan 2,0%. Posmatrajući prihode od finansiranja, kod JKP-a Trnovo došlo je do povećanja 33,3%, i Vodovoda i kanalizacije 5,5%.

Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a – struktura u %

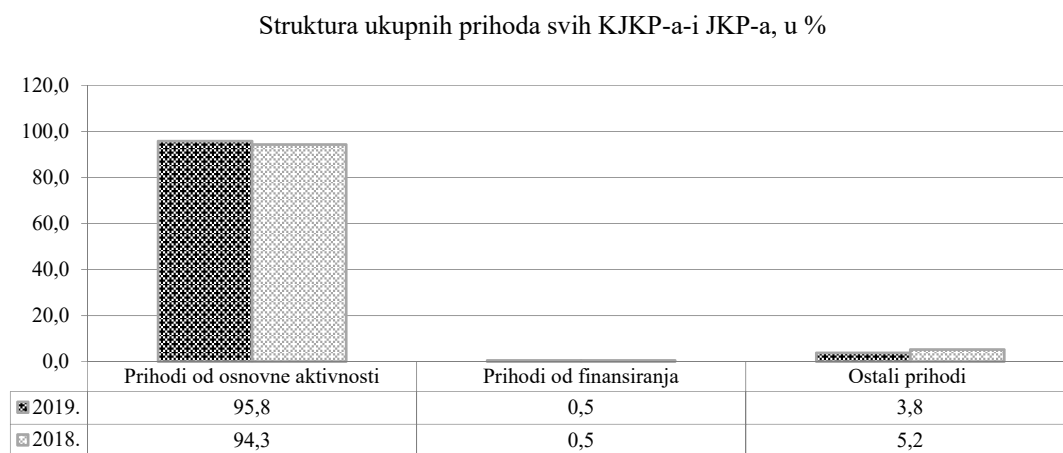
R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Prihodi od finansiranja	Ostali prihodi	Ukupni prihodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	91,9	1,4	6,7	100,0
		2018.	90,4	1,4	8,1	100,0
2.	Sarajevogas	2019.	99,1	0,0	0,9	100,0
		2018.	97,7	0,1	2,3	100,0
3.	Toplane	2019.	91,6	0,0	8,4	100,0
		2018.	89,7	0,1	10,2	100,0
4.	Rad	2019.	96,6	1,2	2,2	100,0
		2018.	95,5	1,3	3,2	100,0
5.	Park	2019.	99,3	0,0	0,7	100,0
		2018.	99,4	0,0	0,6	100,0
6.	Pokop	2019.	99,8	0,0	0,2	100,0
		2018.	99,7	0,0	0,3	100,0
7.	Tržnice i pijace	2019.	99,8	0,0	0,1	100,0
		2018.	99,9	0,1	0,0	100,0
8.	Vodostan	2019.	99,5	0,0	0,5	100,0
		2018.	97,9	0,0	2,1	100,0
9.	Komunalac	2019.	94,7	0,0	5,3	100,0
		2018.	92,1	0,1	7,8	100,0
10.	Trnovo	2019.	99,8	0,0	0,2	100,0
		2018.	99,9	0,0	0,1	100,0
	Ukupno	2019.	95,8	0,5	3,8	100,0
		2018.	94,3	0,5	5,2	100,0

Posmatrano po preduzećima struktura formiranja prihoda se razlikuje.

Učešće prihoda od osnovne aktivnosti najveće je u JKP Trnovo 99,8%, KJKP-u Tržnice i pijace 99,8% i Trnovo 99,8% a najmanje u KJKP-u Toplane 91,6%.

Prihodi od finansiranja u strukturi prihoda su neznatani u svim KJKP-a i JKP-a.

Ukupna struktura prihoda svih KJKP-a i JKP-a za 2019. i 2018. godinu prikazana je na Grafu 2.

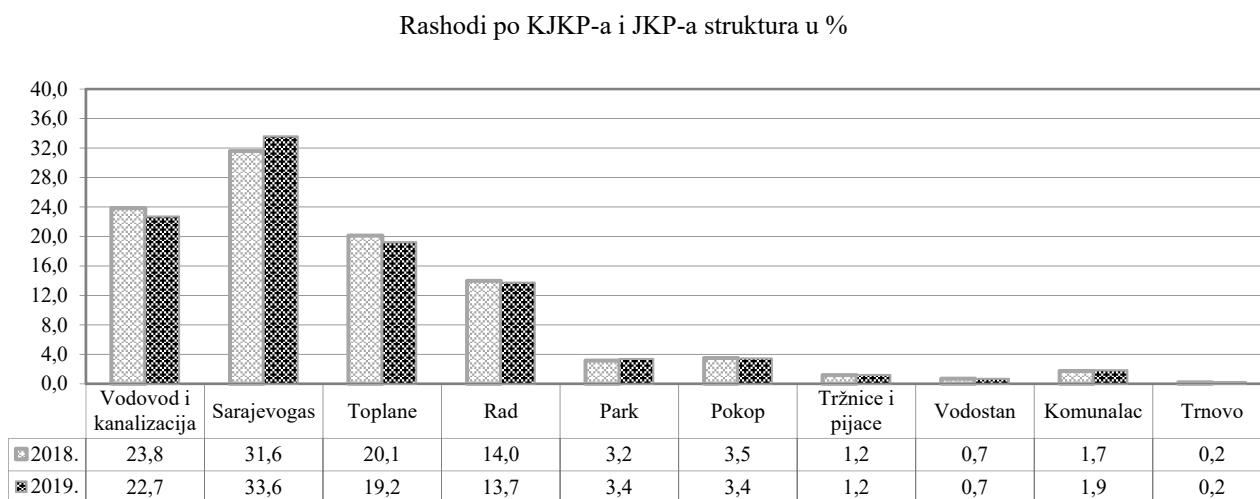


Graf 2.

U strukturi ukupnih prihoda, prihodi od osnovne aktivnosti povećani su na 95,8% učešća, ostali prihodi su smanjeni na 3,8% a prihodi od finansiranja su ostali isti sa 0,5% učešća.

1.2 Rashodi

U 2019. godini četiri kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su preko 89,2% ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a. (Graf 3.)

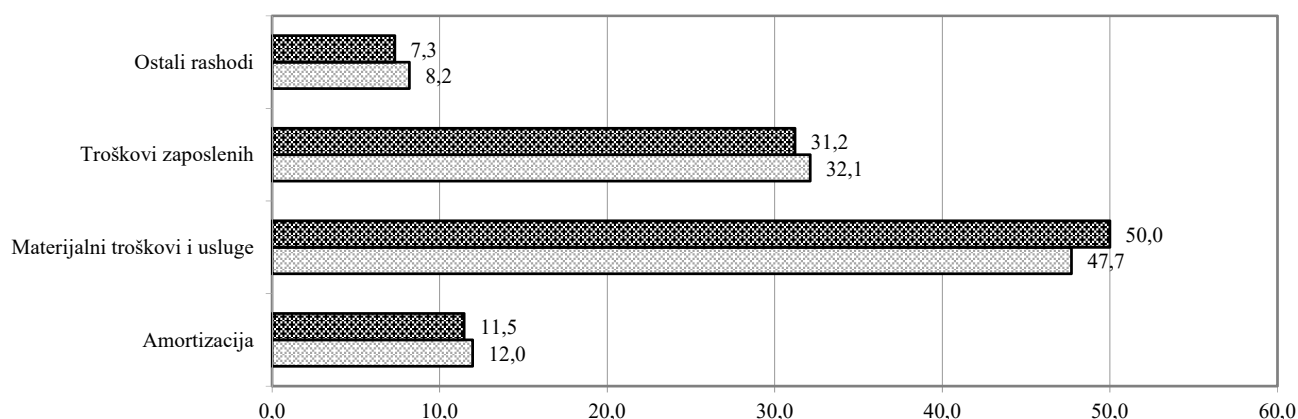


Graf 3.

U strukturi formiranja ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a dominantni su materijalni troškovi i usluge sa učešćem od 50,0% i sa amortizacijom od 11,5%, čine 61,5% troškova u ukupnim rashodima. Troškovi zaposlenih (bruto plaće, porezi i doprinosi na plaće i naknade plaća, te ostali troškovi zaposlenih) smanjeni su sa 32,1% u 2018. godini na 31,2% učešća u 2019. (Graf 4.)

Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP, u %

■ 2019. ■ 2018.



Graf 4.

Nominalna struktura ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a u odnosu na prethodnu godinu data je u Tabeli 5., a struktura ukupnih rashoda po KJKP-a i JKP-a u % data je u Tabeli 6.

Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Indeks 2019/2018	Materijalni troškovi i usluge	Indeks 2019/2018	Troškovi zaposlenih	Indeks 2019/2018	Ostali rashodi	Indeks 2019/2018	Ukupni rashodi	Indeks 2019/2018
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	18.895.440	100,2	16.220.022	94,8	25.224.993	98,9	5.836.080	104,2	66.176.535	98,7
		2018.	18.854.457		17.107.756		25.512.970		5.601.944		67.077.127	
2.	Sarajevogas	2019.	6.061.003	97,7	80.639.728	115,6	10.473.996	101,7	755.076	29,4	97.929.803	110,2
		2018.	6.204.352		69.758.148		10.302.339		2.567.512		88.832.351	
3.	Toplane	2019.	3.369.300	96,6	33.505.361	102,0	10.748.998	100,5	8.426.713	88,2	56.050.372	99,1
		2018.	3.488.032		32.843.560		10.694.929		9.558.804		56.585.325	
4.	Rad	2019.	2.078.170	95,1	9.590.135	109,4	25.189.230	100,8	3.163.814	94,1	40.021.349	101,9
		2018.	2.184.731		8.767.578		24.978.159		3.362.549		39.293.017	
5.	Park	2019.	242.763	80,1	1.330.536	107,2	6.157.825	100,2	2.085.950	173,4	9.817.074	110,4
		2018.	303.084		1.241.156		6.146.297		1.202.842		8.893.379	
6.	Pokop	2019.	1.344.199	108,5	1.422.005	82,4	6.425.238	100,4	823.315	168,2	10.014.757	101,6
		2018.	1.238.402		1.726.070		6.400.884		489.359		9.854.715	
7.	Tržnice i pijace	2019.	220.824	100,6	449.393	91,4	2.763.819	106,0	48.696	3066,5	3.482.732	104,9
		2018.	219.552		491.856		2.606.550		1.588		3.319.546	
8.	Vodostan	2019.	392.402	105,9	441.447	94,7	1.071.085	107,4	58.126	41,0	1.963.060	99,4
		2018.	370.508		465.958		997.485		141.627		1.975.578	
9.	Komunalac	2019.	791.717	101,1	1.930.881	120,3	2.513.881	106,9	162.581	121,3	5.399.060	110,8
		2018.	783.396		1.605.285		2.351.849		134.031		4.874.561	
10.	Trnovo	2019.	25.920	95,2	247.859	138,8	434.714	129,2	657	57,0	709.150	130,5
		2018.	27.233		178.560		336.460		1.153		543.406	
	Ukupno	2019.	33.421.738	99,3	145.777.367	108,6	91.003.779	100,7	21.361.008	92,6	291.563.892	103,7
		2018.	33.673.747		134.185.927		90.327.922		23.061.409		281.249.005	

Izvor podataka: Statistički aneks godišnjeg izvještaja za 2019. godinu (obrazac – Stat aneks)

Uočava se povećanje materijalnih troškova i usluga za 8,6% na nivou svih KJKP-a i JKP-a. Do povećanja materijalnih troškova i usluga došlo je u preduzećima Trnovo 38,8%, Komunalac 20,3%, Sarajevogas 15,6%, Rad 9,4%, Park 7,2% i Toplane 2,0% dok smanjenje bilježe ostala preduzeća.

Troškovi zaposlenih (plaće i naknade plaća neto, porezi i doprinosi iz plaća i naknada plaća) povećani su na nivou svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća za 0,7%, a ostali rashodi su manji za 7,4% i troškovi amortizacije su takođe smanjeni za 0,7% u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi ukupnih rashoda, kao što je istaknuto, značajno je učešće materijalnih troškova i usluga od 145.777.367 KM, što iznosi 50,0% ukupnog rashoda KJKP-a i JKP-a. Od ovih troškova, na sirovine, energiju i rezervne djelove odnosi se 131.904.961 KM odnosno 90,4%, na troškove usluga 13.872.403 KM odnosno 9,5%.

Troškovi sirovina, energije i rezervnih djelova veći su za 9,6%, a troškovi usluga za 0,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno učešće troškova zaposlenih u ukupnim rashodima iznosi preko jedne četvrtine. Posmatrajući ove troškove pojedinačno po KJKP-a i JKP-a uočava se da najmanje učešće troškova zaposlenih u rashodima imaju KJKP-a Sarajevogas 10,7% i Toplane 19,2%, a najveće učešće imaju: Tržnice i pijace 79,4%, Park 62,7%, Rad 62,9%, itd. (Tabela 6.)

Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a-struktura %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Materijalni troškovi i usluge	Troškovi zaposlenih	Ostali rashodi	Ukupni rashodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	28,6	24,5	38,1	8,8	100,0
		2018.	28,1	25,5	38,0	8,4	100,0
2.	Sarajevogas	2019.	6,2	82,3	10,7	0,8	100,0
		2018.	7,0	78,5	11,6	2,9	100,0
3.	Toplane	2019.	6,0	59,8	19,2	15,0	100,0
		2018.	6,2	58,0	18,9	16,9	100,0
4.	Rad	2019.	5,2	24,0	62,9	7,9	100,0
		2018.	5,6	22,3	63,6	8,6	100,0
5.	Park	2019.	2,5	13,6	62,7	21,2	100,0
		2018.	3,4	14,0	69,1	13,5	100,0
6.	Pokop	2019.	13,4	14,2	64,2	8,2	100,0
		2018.	12,6	17,5	65,0	5,0	100,0
7.	Tržnice i pijace	2019.	6,3	12,9	79,4	1,4	100,0
		2018.	6,6	14,8	78,5	0,0	100,0
8.	Vodostan	2019.	20,0	22,5	54,6	3,0	100,0
		2018.	18,8	23,6	50,5	7,2	100,0
9.	Komunalac	2019.	14,7	35,8	46,6	3,0	100,0
		2018.	16,1	32,9	48,2	2,7	100,0
10.	Trnovo	2019.	3,7	35,0	61,3	0,1	100,0
		2018.	5,0	32,9	61,9	0,2	100,0
Ukupno		2019.	11,5	50,0	31,2	7,3	100,0
		2018.	12,0	47,7	32,1	8,2	100,0

Učešće troškova sirovina, energije i rezervnih djelova u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, s obzirom na karakter poslovanja najveće je u Sarajevogas-u 79,9% i Toplanama 55,7%. (Kolona 10 .Tabela 7.)

Učešće troškova usluga u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, najveće je u JKP Trnovo 13,0%,Tržnicama i pijacama 8,5% te JKP Vodostan 8,5% (Kolona 11. Tabela 7).

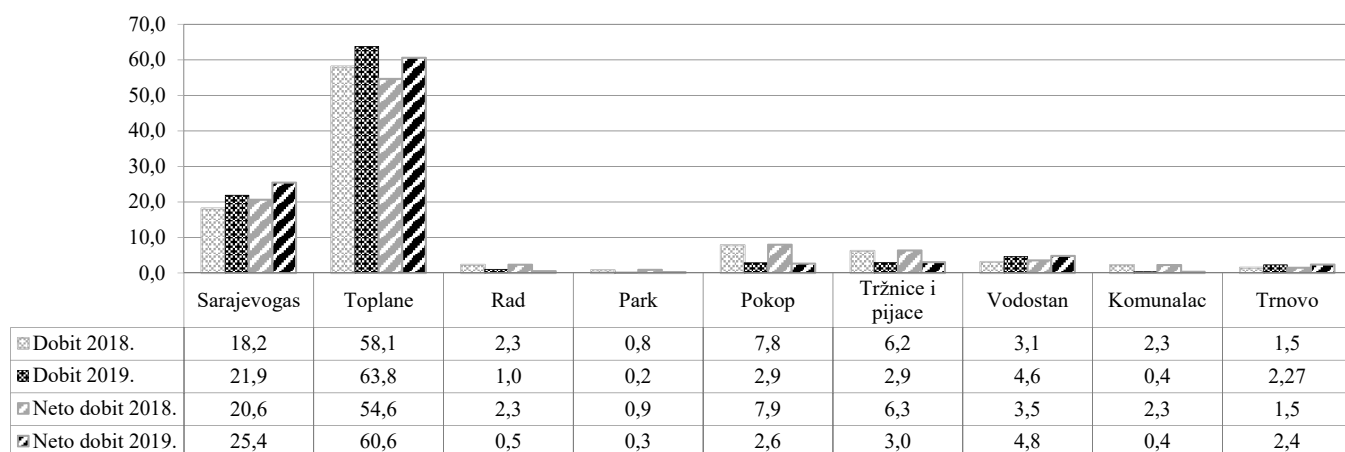
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM

R.br	KJKP i JKP	Godina	sir. energ. i rez. djelovi	Indeks 2019/2018	Usluge	Indeks 2019/2018	Ukupno	Indeks 2019/2018	Ukupni rashodi	3/9 u %	5/9 u %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	11.876.293	96,7	4.343.729	90,0	16.220.022	94,8	66.176.535	17,9	6,6
		2018.	12.280.136		4.827.620		17.107.756		67.077.127	18,3	7,2
2.	Sarajevogas	2019.	78.240.376	116,1	2.399.352	100,8	80.639.728	115,6	97.929.803	79,9	2,5
		2018.	67.376.901		2.381.247		69.758.148		88.832.351	75,8	2,7
3.	Toplane	2019.	31.205.816	102,6	2.299.545	95,2	33.505.361	102,0	56.050.372	55,7	4,1
		2018.	30.427.884		2.415.676		32.843.560		56.585.325	53,8	4,3
4.	Rad	2019.	6.608.925	101,3	2.981.210	132,9	9.590.135	109,4	40.021.349	16,5	7,4
		2018.	6.523.547		2.244.031		8.767.578		39.293.017	16,6	5,7
5.	Park	2019.	872.559	104,2	457.977	113,5	1.330.536	107,2	9.817.074	8,9	4,7
		2018.	837.678		403.478		1.241.156		8.893.379	9,4	4,5
6.	Pokop	2019.	900.524	79,2	521.481	88,5	1.422.005	82,4	10.014.757	9,0	5,2
		2018.	1.136.855		589.215		1.726.070		9.854.715	11,5	6,0
7.	Tržnice i pijace	2019.	138.584	88,3	310.806	92,8	449.390	91,4	3.482.732	4,0	8,9
		2018.	156.957		334.899		491.856		3.319.546	4,7	10,1
8.	Vodostan	2019.	274.445	97,6	167.002	90,3	441.447	94,7	1.963.060	14,0	8,5
		2018.	281.079		184.879		465.958		1.975.578	14,2	9,4
9.	Komunalac	2019.	1.631.450	135,5	299.431	74,6	1.930.881	120,3	5.399.060	30,2	5,5
		2018.	1.203.772		401.513		1.605.285		4.874.561	24,7	8,2
10	Trnovo	2019.	155.989	130,7	91.870	155,1	247.859	138,8	709.150	22,0	13,0
		2018.	119.324		59.236		178.560		543.406	22,0	10,9
Ukupno		2019.	131.904.961	109,6	13.872.403	100,2	145.777.364	108,6	291.563.892	45,2	4,8
		2018.	120.344.133		13.841.794		134.185.927		281.249.005	42,8	4,9

1.3. Dobit

U 2019. godini ostvarena je dobit u iznosu od 6.707.177 KM i manja je za 28,4% u odnosu na 2018. godinu. Neto dobit u 2019. godini ostvarena je u iznosu od 5.768.533 KM i manja je za 30,1% u odnosu na 2018. godinu. Dobit i neto dobit u poslovanju su ostvarila sva preduzeća-a osim: Vodovoda i kanalizacije (Graf 5).

Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %



Graf 5.

KJKP Sarajevogas, d.o.o. ostvareni finansijski rezultat u 2019. godini je dobit u iznosu od 1.466.531 KM i manji je od finansijskog rezultata ostvarenog u prethodnoj 2018. godini..

U 2019. godini svi planirani ciljevi koji su bili u domenu odgovornosti organa upravljanja Preduzeća uspješno su realizovani.

- Sarajevogas je ostvario pozitivan finansijski rezultat u poslovanju, u iznosu od cca 1,5 miliona KM
- Visok stepen naplate potraživanja koji iznosi od cca 98%.
- Preduzeće je i u 2019. godini imalo izraženo kontroliran pristup kada je u pitanju angažovanje i trošenje sredstava za rad, pri čemu se svakako podrazumijeva restriktivan finansijski pristup, a u skladu sa programom racionalizacije poslovanja, koji su usvojili organi upravljanja, Nadzorni odbor i Skupština Preduzeća, a na osnovu Zaključka Vlade Kantona Sarajevo (broj: 02-05-22741-1/19 od 10.06.2019. godine).

Svi značajni problemi u poslovanju Preduzeća, koji su teretili poslovanje u prethodnom periodu, uspješno su riješeni, pri čemu se posebno izdvajaju:

- Ugovor o programu duga između KJKP Toplana i Sarajevogasa (broj:OPU-IP:164/2017) zaključen 28.02.2017. godine, po kojem ukupan dug KJKP Toplana prema Sarajevogasu, u iznosu od 93.753.553 KM, reprogramiran na 77 godina sa godišnjim anuitetima u iznosu od 1.200.000 KM,
- Ugovor o reprogramu duga između Sarajevogasa i BH-Gasa (broj:OPU-IP-483/2018) zaključen 30.06.2018. godine, po kojem je ukupan dug Sarajevogasa prema BH-Gasu, u iznosu od 52.000.000 KM, reprogramiran na 15 godina sa godišnjim anuitetima u iznosu od 1.200.000 KM, s tim da će posljednja rata biti predmetom posebnog ugovora o reprogramu.

Navedeni godišnji anuiteti su u smislu iznosa i dospelosti u potpunosti usaglašeni i to na način da anuiteti koje KJKP Toplane uplaćuju na ime izmirenja duga prema Sarajevogasu u cjelosti odgovaraju visini anuiteta koji Sarajevogas uplaćuje BH-Gasu na ime izmirenja svojih obaveza. Na ovaj način otklonjen je značajan rizik za poslovanje Preduzeća, potvrđena njegova stabilnost, te su otvorene nove mogućnosti za dalji razvoj i prosperitet.

Takođe, Sarajevogas i BH-Gas su zaključili i novi ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom u mjesecu oktobru 2018. godine.

Za proširenje gasne mreže, "Izgradnja gasovoda Igman-Hadžići" izdvojeno je 1.500.000 KM.

KJKP "Toplane" d.o.o. Sarajevo je po obračunu za 2019. godinu iskazalo dobit u iznosu od 4.277.875 KM, što je četvrti put u poslijeratnom periodu poslovanja preduzeća.

Po Izvještaju o poslovanju za period 01.01.-31.12.2019. godine, nepokriveni gubici u poslovanju iznose **102.027.991 KM**, od čega:

- <u>gubitak iznad visine kapitala iznosi:</u>	<u>75.948.389 KM</u>
- dio gubitka iz 2008. godine	24.615.886 KM
- dio gubitka iz 2009. godine	16.677.412 KM
- dio gubitka iz 2010. godine	7.571.446 KM
- dio gubitka iz 2011. godine	11.515.259 KM
- dio gubitka iz 2012. godine	20.798.628 KM
- <u>gubitak do visine kapitala iznosi:</u>	<u>26.079.602 KM</u>
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2012. godine)	711.618KM
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2013.godine)	13.154.175 KM
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2014.godine)	2.598.440KM
- gubitak ranijih godina (gubitak iz 2015.godine)	9.615.369 KM

U prethodnim godinama cijena usluga centralnog grijanja se nije korigovala shodno porastu cijene gasa, što je dalje imalo za posljedicu da su se akumulirali značajni gubici poslovanja. Nastali gubici se nisu u potpunosti pokrivali, shodno Zakonu o komunalnoj djelatnosti, zbog čega Preduzeće nije bilo u mogućnosti da redovno izmiruje obaveze za isporučeni gas prema dobavljaču (Sarajevogasu).

Od početka 2016. godine Preduzeće uspješno izmiruje sve svoje tekuće obaveze za isporučeni gas prema Sarajevogasu, s kojim je 28.02.2017. godine potpisan i Ugovor o reprogramu obaveza kojim je dogovoreno da akumulirane obaveze izmire u dugoročnom periodu (u narednih 77 godina). Preuzimanje obaveze vraćanja duga uslovljeno je primjenom Tarifnog sistema, što podrazumijeva da se u slučaju promjene cijene gasa visine tarifnih stavova moraju usklađivati sa Tarifnim sistemom, u protivnom Toplane neće moći iz tekućih priliva od kupaca za usluge centralnog grijanja izmirivati ugovoreni iznos godišnje rate. Iako je ugovoren o reprogramu obaveza i dalje postoji rizik gubitka iznad visine kapitala, zbog nepokrivanja istih shodno Zakonu o komunalnoj djelatnosti.

Gubici u poslovanju u iznosu 102.027.991 KM rezultat su neprovođenja odluka Skupštine preduzeća. Na osnovu Odluke Skupštine Preduzeća broj: 00-04-03/19 od 26.02.2019. godine je izvršen raspored dobiti ostvarene u 2018. godini u iznosu od 4.506.268 KM, na ime pokrića dijela gubitka iz 2012. godine.

U obračunskom periodu, Osnivač nije izvršio pokriće gubitaka u poslovanju kako je naloženo Odlukom Skupštine preduzeća broj: 00-04-02/19 od 26.02.2019. godine.

Zaključkom br 02-05-22741-1/19 od 10.06.2019. godine Vlada KS je predložila dugoročne mjere od kojih je jedna se će u narednom periodu razmatrati „Plan restrukturiranja KJKP „Toplane – Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo sa eventualnim prijedlogom za dokapitalizaciju Preduzeća u skladu sa finansijskim mogućnostima Kantona Sarajevo kao osnivača, na način da se, a u skladu sa raspoloživim finansijskim mogućnostima, u narednih 20 godina izvrši postepena dokapitalizacija s ciljem pokrivanja akumuliranog gubitka KJKP “Toplane - Sarajevo” d.o.o. Sarajevo

U period od 01.01 – 31.12.2019. godine Preduzeće je ostvarilo neto dobit u iznosu od 3.493.741 KM.

Do 31.12.2019. godine plaćene su sve obaveze za isporučeni gas u 2018. godini i 2019. godini (osim računa za decembar 2019. godine koji je plaćen u januaru).

JKP „Trnovo“, d.o.o. Trnovo u 2019. godini ostvarilo je dobit od 152.244 KM, i znatno je veća u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni prihodi ovog preduzeća iznose 861.394 KM, a rashodi 709.150 KM.

Tokom 2019. godine, iz Budžeta Kantona Sarajevo, kroz redovne tekuće transfere Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture, doznačena su sredstva u ukupnom iznosu od 400.000 KM.

KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo na dan 31.12.2019. godine ostvarilo je dobit od 69.012 KM i smanjena je za 67,8% u odnosu na ostvarenje u 2018. godini.

U Izvještaju o poslovanju za 2019.godini Preduzeće je poslovalo pozitivno i do sada je uspješno udovoljavalo sve većim zahtjevima kako osnivača tako i građana. Prema nekim anketama do 80% građana je zadovoljno izvršenim uslugama.

Izražen problem preduzeća predstavlja mogućnost naplate izvršenih usluga od strane korisnika istih i pravnih i fizičkih lica.

Nenaplaćena potraživanja iz 2019. godine iznose 7.261.291 KM.

U ovoj godini prema Zaključku Vlade KS, prihod za poslove iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje iz Budžeta KS iznosili su 6.474.701 KM.

Kod ovog preduzeća, je bilo nabavke opreme , sredstva su bila dijelom iz Budžeta a dijelom iz UNDP-ja gdje je iznos bio 1.645.465 KM.

U Izvještaju o poslovanju dat je prijedlog mjera:

- Što hitnije utvrditi dinamiku povećanja cijena usluga prikupljanja, odvoza i deponovanja smeća za građane kako bi dugoročno dostigla punu ekonomsku cijenu.

- Po urađenoj kalkulaciji za individualnu komunalnu potrošnju, ekonomske cijene su za 64% veće u odnosu na postojeću cijenu (0,11 KM /m² sa PDV-om) i iznose 0,18 KM /m² sa PDV-om. Predlaže se sukcesivno povećanje do ekonomske cijene po m² korisne površine.
- Bilo bi potrebno obnoviti Odluku i pristupiti realizaciji iste da se svi ugovori ljetnog i zimskog održavanja, a koji se finansiraju iz Budžeta Kantona Sarajevo i Općina, u pregovaračkom postupku, ustupaju preduzeću «RAD», zbog kojih je i osnovano.

KJKP Pokop d.o.o. Sarajevo je u periodu 01.01. do 31.12.2019. godine poslovalo pozitivno i ostvarilo dobit u iznosu od 193.637 KM, te je u odnosu na prethodnu godinu smanjena za 73,5%.

Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unapređenje poslovanja:

- Nedovoljan iznos subvencije tekućeg granta za pokriće troškova zajedničke komunalne potrošnje, utvrđivanje i održavanje devet aktivnih komunalnih groblja i 48 separatnih groblja-harema na području KS i postignutog nivoa infrastrukture na aktivnim komunalnim grobljima, sa proširenjem infrastrukturnih sadržaja na novouređenim grobnim poljima u 2019. godini. Iznos sredstava tekućeg granta za pokriće troškova zajedničke komunalne potrošnje je nedovoljan za 100% realizaciju Operativnog plana i programa čišćenja i održavanja zajedničke komunalne potrošnje, koji se na godišnjem nivou mora revidirati u skladu sa obezbijeđenim sredstvima tekućeg granta, bez obzira što je 80% grobljanske površine u užoj gradskoj jezgri. Povećanje troškova zajedničke komunalne potrošnje na godišnjem nivou je i po osnovu povećanja iskorištene grobljanske površine za cca 2.350 novih grobnih mjesta. U toku 2019. Godine osnivač je pokrenuo aktivnosti na utvrđivanju cijena zajedničke komunalne potrošnje.
- Kapitalni projekti, proširenjem groblja Vlakovo, u cilju obezbjeđenja dovoljnog broja grobnih mjesta za nesmetano sahranjivanje je konstantno u fazi realizacije, s obzirom da je na godišnjem nivou neophodno obezbijediti cca 2.500-3.000 grobnih mjesta. Za potpuno funkcioniranje groblja Vlakovo, izgradnja krematorija i parking, kao pratećih komunalnih objekata su nulti prioriteta. Međutim, uređenje novootkupljenog zemljišta i izgradnja pratećih komunalnih objekata u potpunosti zavisi od kapitalnih investicija.
- Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa –u pogledu neusklađenosti stvarnog stanja sa ZK-izvadkom i katastarskim planom.
- Nelegalna i neloyalna konkurencija je veoma izražen problem kod prodaje cvijeća u blizini naših cvjećara. Radi se o tome da pojedinačni prodavci, vrše prodaju uzurpiranjem prostora bez izdataka za objekat, materijalna prava zaposlenih iz radnog odnosa, a zatim i poreza na dobit, kao i slobodne nabavke roba, a u tim uslovima prodaja koju vrši preduzeće ne može biti konkurentna.

Sredstva za poslove iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje za 2019.godinu iznose 3.999.900 KM.

Kanton Sarajevo je finansirao Kapitalne projekte za KJKP Pokop “Uređenje gradskog groblja Vlakovo” sa 600.000 KM i “Proširenje parking na groblju Vlakovo” sa 200.000 KM.

Na dan 31.12.2019.godine ukupno zaposlenih je 206 i to prema statusu radnopravnog odnosa:

- 189 na neodređeno
- 9 na određeno vrijeme po saglasnosti resornog ministarstva
- 2 člana uprave na mandatni period
- 5 na određeno vrijeme po Programu sufinansiranja zapošljavanja članova porodica demobilisanih boraca
- 1 na određeno vrijeme po Programu sufinansiranja zapošljavanja Roma

Plaće i naknade su definisane Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede i Kantona Sarajevo broj:02-34-29721/16 od 10.10.2016. godine i

Sporazumom o raspoređivanju sredstava za bruto plaće i naknade radnika uposlenih u KJKP između Samostalnog sindikata radnika komunalne privrede i Vlade Kantona Sarajevo .

Troškovi plaća u direktnoj su vezi sa procesima rada koji zahtjevaju :

- rad subotom, nedjeljom i u dane državnih praznika
- raspodjelu radnog vremena, zbog otežanih uslova rada, na 36 sati sedmično u mrtvačnici, koja pruža usluge preuzimanja preminulih lica iz stanova-kuća, bolnica, kao u unesrećenih lica po nalogu tužilaštva neprekidno 24 sata svih 365 dana u godini
- dvadesetčetiri časovno radno vrijeme u turnusima organizovano je u transportu i na obezbjeđenju ulaza u 3 groblja.

Prosječna neto plaća prema obrascu Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2019. godinu iznosi 1.392 KM, ali se mora imati u vidu da je podatak 192 prosječno zaposlenih iskazan na osnovu efektivnih sati rada bez fonda plaćenih sati koji obuhvata godišnje odmore, plaćene državne i vjerske praznike, bolovanja i plaćena odsustva, a neto plaće u iznosu od 3.206.909 KM obuhvataju sve naknade. Na osnovu mjesečnih zbirnih rekapitulacija obračuna plaća, prosječan broj zaposlenih na mjesečnom nivou u 2019. godini je 212 i prosječna plaća iznosi 1.260 KM..

KJKP Tržnice i pijace d.o.o. Sarajevo ostvarilo je dobit u 2019. godini u iznosu 195.669 KM koja je manja za 66,4% u odnosu na dobit iz 2018. godine.

Iz Budžeta Kantona Sarajevo nije bilo doznačenih sredstava u 2019. godini.

Najznačajniji eksterni rizici kod izvršenja ciljeva, na koje Uprava nema uticaja su:

- Nelegalna konkurencija (“divlja prodaja”),
- Nelojalna konkurencija (private tržnice-pijace i tržni centri),
- Rizik masovnijeg odustajanja zakupaca zbog zakonske regulative,
- Neriješena imovina na kojoj Preduzeće obavlja svoju djelatnost,
- Ishod sudskog postupka po tužbama o utvrđivanju prava vlasništva na dionice,
- Ekonomsko-socijalno stanje i kupovna moć građana.

JKP „Vodostan“, d.o.o. Ilijaš u 2019. godini ostvarilo je dobit od 311.835 KM i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 6,9%.

Gubici vode u distributivnoj vodovodnoj mreži iznose 39,1 %.

Struktura gubitka vode :

- gubici vode na distributivnoj i razvodnoj mreži, zbog lošeg kvaliteta i starosti vodovodne mreže;
- gubici vode koji se ne fakturišu (potrošnja preko hidranata, fontana, javnih česmi, izmjerena a ne fakturisana potrošnja vode u zgradama kolektivnog stanovanja...);
- gubici vode na dijelovima mreže koji su u nadležnosti upravitelja (hidrantske mreže stambenih objekata kolektivnog stanovanja, mreže koje prolaze kroz podrumne i zidove objekata kod kojih je vodomjer smješten u podrumskim prostorijama i sl...);
- gubici vode nastali usljed kvarova zbog izvođenja raznih radova u blizini instalacija ;
- gubici vode usljed nepropisnog korištenja vode (ilegalni priključci, ogranci, česme koje nisu spojene preko vodomjera i sl...);
- gubici vode na objektima gdje nije izvršena sanacija vodovodnog priključka;
- ostali gubici.

Pored gubitaka u vodovodnoj mreži Preduzeće se suočava sa nizom drugih rizika kao što su regulatorni, pravni, finansijski i operativni.

Radi poboljšanja efikasnosti vodovodnog sistema, potrebno je :

- nastaviti kontinuirano investiranje u kapitalne projekte vodovodnog sistema ;
- vršiti stalnu kontrolu stanja mreže, identifikaciju i opravke kvarova na istoj radi smanjenja gubitaka vode;
- vršiti ugradnju i zamjenu mjernih uređaja korisnicima;
- kontinuirano voditi aktivnosti na identifikaciji ilegalnih priključaka i nekontrolisane potrošnje;
- poboljšati saradnju sa komunalnom inspekcijom i pronaći način sankcionisanja za prekršioce koji izvedu radnje suprotne postojećim zakonskim propisima;
- povećati saradnju sa predstavnicima mjesnih zajednica na uočavanju i blagovremenom spriječavanju nedozvoljenih radnji od strane pojedinaca .

Radi otklanjanja problema i poboljšanja vodosnabdijevanja, potrebno je :

- obezbijediti kontinuirano investiranje u kapitalne projekte vodovodnog sistema ;
- vršiti ugradnju i zamjenu mjernih uređaja korisnicima;
- vršiti stalnu kontrolu stanja mreže, identifikaciju i opravke kvarova na istoj radi smanjenja gubitaka vode;
- povećati aktivnosti na identifikaciji ilegalnih priključaka i nekontrolisane potrošnje;
- poboljšati saradnju sa komunalnom inspekcijom i pronaći način sankcionisanja za prekršioce koji izvedu radnje suprotne postojećim zakonskim propisima;
- povećati saradnju sa predstavnicima mjesnih zajednica na uočavanju i blagovremenom spriječavanju nedozvoljenih radnji od strane pojedinaca .

KJKP „Park“ d.o.o Sarajevo ostvarilo je dobit u iznosu 15.524 KM u 2019. godini, i manja u odnosu na prethodnu godinu za 78,8%

Smanjenje gubitka i ostvaren pozitivan finansijski rezultat je prije svega rezultat povećanjem prihoda za 9%.

Takođe je ostvarena znatna ušteda u potrošnji plina i energenata, kao i regulisanje potrošnje goriva za putnička i teretna vozila.

Sve aktivnosti usmjerene u eliminisanje negativnih posljedica smanjenja budžetskih sredstava nisu u dovoljnoj mjeri uspjele sanirati te posljedice. U svim segmentima nastojalo se poslovati racionalno i ekonomično, a da se ne ugroze osnovne funkcije preduzeća. Porefd ostvarenja prihoda, upravljanje troškovima bio je težišni zadatak.

Kod ovog preduzeća sredstva su izdvojena dijelom iz Budžeta a dijelom iz UNDP-ja u iznosu od 300.000 KM.

JKP Komunalac“ d.o.o. Hadžići u 2019. godini ostvarilo je dobit u iznosu 24.832 KM, dok je u istom periodu 2018. godine Preduzeće ostvarilo dobit od 191.711 KM. Ostvarena dobit manja je za 87% u odnosu na prošlogodišnju.

U cilju unapređenja poslovanja u narednom periodu Preduzeće predlaže:

- Nastaviti sa aktivnostima i unaprjeđenjem mjera za efikasniju naplatu komunalnih usluga prije pokretanja naplate sudskim putem, čime bi se eliminisali dugotrajni sudski postupci;
- Pojačati mjere prinudne naplate komunalnih usluga (pljenidba novčanih sredstava i pokretne imovine dužnika, kao i uskraćivanje pružanja usluga dužnicima, u skladu sa zakonom);

- Nastaviti sa aktivnostima sanacije priključaka, otklanjanja i pronalaska kvarova i drugih načina kako bi se smanjili gubici na mreži i smanjio procenat neprihodovane vode;
- Budžetom Kantona Sarajevo i nadležnih ministarstava planirati učešće u kapitalnim projektima uvođenja novih količina vode u sistem vodosnabdjevanja, zbog povećanja potreba za pitkom vodom i ograničenih kapaciteta postojećih izvorišta i vodnih objekata.

1.4. Gubitak

Ostvareni gubitak u 2019. godini svim JKP-a i KJKP-a iznosi 11.215.18 KM i u odnosu na 2018. godinu manji je za 23,4%. Gubitak se odnosi na preduzeće Vodovod i kanalizacija ujedno je i jedino preduzeće koje je poslovalo sa gubitkom.

Gubitak je ostvarilo samo KJKP Vodovod i kanalizacija u 2019.godini, kao i u prethodnoj.

Sva kantonalna javna komunalna preduzeća i javna komunalna preduzeća istakla su da su poslovala u velikim problemima i uz preduzimanje maksimalnih mjera racionalizacije poslovanja.

KJKP Vodovod i kanalizacija, d.o.o. ostvarilo je na dan 31.12.2019. godine gubitak od 11.215.180 KM, koji je manji za 3.429.035 KM ili 23,4% u odnosu na gubitak prethodne godine.

Problemi u poslovanju u 2019. godini su sljedeći:

- nepokrivenost rashoda prihodima;
- starost vodovodne mreže;
- starost pumpnih agregata;
- kontinuirani gubici u sistemu zbog kvarova;
- značajne količine nefakturisane vode,
- znatan dio sistema i dalje čine azbest-cementni i PVC cjevovodi koji dugotrajnim korištenjem postaju statički nestabilni;
- kanalizaciona mreža neodgovarajućih profila u odnosu na potrebe;
- visoki troškovi poslovanja zbog iznosa obračunate amortizacije;
- ograničena mogućnost financiranja investicija iz vlastitih izvora;
- broj zaposlenih nije usklađen sa potrebama poslovanja uslijed manjka stručnih i kvalificiranih kadrova (što je posljedica odlaska radnika u penziju);
- tužbeni zahtjevi radnika vezano za primjenu Kolektivnog ugovora;
- nedostatak adekvatne podrške osnivača u obezbjeđenju finansijskih sredstava za rad Preduzeć;
- nedostatak obrtnih sredstava zbog neekonomskih cijena usluga za redovno poslovanje;
- stalno povećanje cijena električne energije i ostalih energenata;
- neplaćanje pruženih usluga vodosnabdjevanja i odvodnje otpadnih voda;
- bespravna stambena izgradnja predstavlja opasnost po sanitarno-tehnološki status izvorišta vode za piće, kao i bespravno priključenje na vodovodni i kanalizacioni sistem.
- Administrativni problemi i zakonska regulativa (duga procedura nabavke roba i usluga, nerješeni imovinsko-pravni odnosi na mjestima gradnje mreže i objekata, procedura pribavljanja odobrenja za prokopavanje javnih površina, duga procedura rješavanja utuženih potraživanja za vodu na sudu) mogu biti faktor neispunjavanja ciljeva u predviđenom roku,
- nedovoljna svijest ljudi o ograničenim resursima vode kao i troškovima njene proizvodnje;
- otežana mogućnost isključenja iz napajanja vodom domaćinstava u zgradama kolektivnog stanovanja;
- preduzeće od kupaca potražuje velika sredstva za vodu i odvodnju, a postupak naplate usluga putem suda je dug.

Mjere za poboljšanje stanja su sljedeće:

- u skladu sa svojim nadležnostima doprinjeti da se projekat koji će se finansirati iz kredita EBRD-a, u ovom periodu realizuje planiranom dinamikom,
- nastaviti raditi na smanjenju gubitaka na vodovodnoj mreži (NRW projekat)
- intenzivirati aktivnosti na smanjenju zahvatanja vode putem pumpanja, a povećanje putem gravitacije iz izvorišta Peračko vrelo;
- povećanje energetske efikasnosti;
- intenziviranom opravkom kvarova kao i boljim upravljanjem sistemom zadržati postigniti nivo urednog vodosnabdijevanja,
- održati hemijsko - bakteriološku ispravnost vode za piće,
- poboljšati uslove vodosnabdijevanja povećanjem njegove funkcionalnosti sanacijom postojeće mreže, opremanjem mjerno-regulacionom opremom, te neophodnim nabavkama zamjenskih pumpnih agregata i druge opreme, kao i sredstava rada,
- upravljati postrojenjem za tretman otpadnih voda (PPOV) Butila u cilju kontinuiranog sekundarnog prečišćavanja urbanih otpadnih voda Grada Sarajeva u skladu sa zakonskom regulativom;
- poduzeti aktivnosti na obezbjeđenju finansijskih sredstava neophodnih za rad PPOV Butila kao i za tretman i zbrinjavanje mulja.
- raditi na poboljšanju uslova odvodnje fekalnih i oborinskih voda zamjenom postojeće kanalizacione mreže, te povećanje njene funkcionalnosti putem razdvajanja mješovitih kanala i izrade separate kanalizacione mreže,
- dalje unaprijediti sistem kvaliteta prema standardu ISO 9001 i 17025, i 17020,
- intenzivirati aktivnosti na naplati potraživanja za vodu intenziviranjem aktivnosti na isključenju potrošača koji imaju dugovanja za usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda;
- intenzivirati aktivnosti na isključenju potrošača iz snabdjevanja vodom ukoliko se potrošnja vode ne odvija u skladu sa uredbom o opštim uslovima za snabdjevanje vodom za piće, obradu i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda, kao i drugim aktima Preduzeća;
- povećanje broja korisnika priključenih na vodovodnu mrežu (smanjenje bezpravnih korisnika) obezbjediti funkcionisanje (održavanje i razvoj) informacionog sistema Preduzeća

Program sanacije gubitka:

Preduzeće posluje sa gubitkom u cijelom periodu nakon rata. Osnovni razlog je u činjenici da se utvrđenom cijenom vode i odvodnje ne mogu izmiriti opravdani troškovi poslovanja.

Za razliku od drugih komunalnih preduzeća u Kantonu Sarajevo, Preduzeće upravlja imovinom velike vrijednosti, te je i iznos obračunate amortizacije veliki. Sve dok se i ovaj rashod u cijelosti ne uključi u cijenu vode i odvodnje, Preduzeće će poslovati sa gubitkom (u 2019. godini obračunata amortizacija 18.895.440 KM, a iskazani gubitak je 11.215.180 KM)

Stabilno poslovanje može obezbjediti samo realno utvrđena cijena usluga. Niz godina predlažemo da se utvrdi posebna cijena vode i odvodnje za potrošače koji su u stanju socijalne potrebe, a za sve ostale da se primjenjuje ekonomska cijena.

Ukoliko se ne bude primjenjivala ekonomska cijena tada je neophodno primjeniti član 22. Zakona o komunalnoj djelatnosti, kojim je regulisano da će se rad komunalnih preduzeća finansirati i iz Budžeta Kantona Sarajevo.

Kod ovog preduzeća izdvoje na su sredstva za "NRW projekat" 1.300.000 KM, "Rekonstrukcija ulice Kranjčevićeva (iz kredita) 970.000 KM, "Rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže " 381.384 KM.

2. Cijene komunalnih usluga

Cijene komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Kod kalkulacije cijena uzeti su u obzir troškovi koji utiču na njeno formiranje.

Tabela 8. Pregled sadašnjih i predloženih cijena komunalnih usluga KJKP-a i JKP-a

R. br.	Kategorija potrošača	Jedinica mjere	Cijena u KM		Indeks	Napomena
			važeća	Prijedlog		
I	KJKP Vodovod i kanalizacija, d.o.o					
1.	Prosječna cijena vode iznosila je		1,63 KM/m ³ .			
II	KJKP Toplane, d.o.o.					
1.	I Domaćinstva					Cijene su bez PDV-a .
	12 mjeseci	KM/m ²	0,5235			
	7 mjeseci	KM/m ²	1,2988			
2.	II Poslovni prostor					
	12 mjeseci	KM/m ²	0,8901			
	kad se troši	KM/m ²	0,0965			
III	KJKP Rad					
	Potrošač	KM/m ²	0,11	0,18	64	
IV	JKP Komunalac-Hadžići, d.o.o.					
1.	Domaćinstva					Predložena cijena je povećana i za sve kategorije potrošača preko 2 puta. U prijedlogu cijena nije uračunat PDV i VPN.
	- cijena potrošnje <5 m ³	KM/m ³	0,67	1,35		
	- cijena potrošnje >5 m ³	KM/m ³	0,90	1,82		
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m ³	0,34	0,68		
2.	Pravna lica					
	- cijena vode	KM/m ³	0,78	1,57		
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m ³	0,34	0,68		
3.	Ostali potrošači					
	- cijena vode	KM/m ³	2,02	4,08		
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m ³	1,01	2,04		
V	KJKP Sarajevogas					
	Kategorija	Nabavna	Cij.distribucije	Prodajna	Fakturna cijena, sa PDV-om	
1	Velika privreda	0,585	0,250	0,835	0,977	
2	KJKP Toplane	0,585	0,080	0,665	0,778	
3	Mala privreda	0,585	0,260	0,845	0,989	
4	Domaćinstva	0,585	0,080	0,665	0,778	
5	Poseban kupac	0,585	0,040	0,625	0,731	

Kod prijedloga formiranja cijena potrošnje vode svako preduzeće ima svoje specifičnosti.

KJKP Toplane d.o.o Sarajevo iako je tarifnim sistemom preduzeća utvrđena Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavova za proizvodnju i isporuku toplotne energije, i dalje postoji rizik da promjenu cijene energenata za proizvodnju toplotne energije ne prati promjena iznosa tarifnih stavova za proizvodnju i isporuku toplotne energije. Nepostojanje regulatora koji bi osiguravao transparentan i nediskriminacioni položaj svih učesnika na tržištu toplotne energije dodatno usložnjava gore navedeni rizik. U toku 2019. godine visine tarifnih stavova nisu se mijenjale a utvrđene su Odlukom Vlade Kantona Sarajevo br. 02-05-36756-9/17 od 28.12.2017. godine. Od 01.05.2019. godine je promjenjena cijena gasa, Vlada Federacije BiH je dala saglasnost na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa za distributivna privredna društva na području Federacije Bosne i Hercegovine, koja iznosi 0,640 KM/Sm³, bez uračunatog PDV-a (Službene novine FBiH, br. 33/19 od 17.05.2019. godine).

Skupština Kantona Sarajevo je na hitnoj sjednici usvojila prijedlog Vlade KS za prevazilaženje posljedica poskupljenja cijene prirodnog gasa. Usvojen je Zaključak br: 02-05-22741-1/19 sa prijedlozima kratkoročnih mjera i to da će Kanton Sarajevo subvencionirati dio cijene KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo u periodu od 01.09.2019. godine do 31.12.2019. godine za iznos

povećanja, s ciljem da se fakturisana cijena prema kategorijama kupaca Sarajevogasa održi na nivou do 01.05.2019. godine.

Na osnovu navedenog Zaključka Vlade KS br: 02-05-22741-1/19 te Izmjena i dopuna Budžeta Kantona Sarajevo za 2019. godinu br. 01-14-25483/19 od 24.06.2019. godine subvencionirana cijena u periodu 01.09.2019. godine do 31.12.2019. godine je iznosila:

Nabavna cijena gasa:	0,640 KM/Sm ³
Cijena distribucije gasa:	0,080 KM/Sm ³
Cijena gasa:	0,720 KM/ Sm ³
Subvencija Kantona Sarajevo:	-0,145 KM/Sm ³
Subvencionirana cijena gasa za Toplane:	0,575 KM/Sm³

KJKP Sarajevogas d.o.o Sarajevo prodajna cijena gasa sastoji se iz nabavne cijene i cijene distribucije gasa. Nabavnu cijenu utvrđuje Nadzorni odbor BH Gasa, a saglasnost na istu daje Vlada FBiH, što se objavljuje u Službenim novinama FBiH. Cijenu distribucije gasa utvrđuje Nadzorni odbor KJKP Sarajevogas d.o.o. Sarajevo, a saglasnost na nivo cijene distribucije daje Vlada Kantona Sarajevo, što se objavljuje u Službenim novinama. Analizirajući broj korisnika prirodnog gasa u proteklih 10 godina može se konstatovati da na broj korisnika gasa, osim temperatura zraka, uveliko utiče i kretanje cijene prirodnog gasa. U periodu rasta cijena broj korisnika se smanjuje, dok niže cijene pozitivno utiču na povećanje odnosno reaktiviranje korisnika. Ovo potvrđuje činjenica da je značajan broj domaćinstava u Kantonu Sarajevo u periodu od 2011. do 2014. godine odustao od korištenja gasa zbog visoke cijene, koja je bila aktuelna do oktobra 2015. godine. Od 2016. godine dolazi do postepenog rasta broja korisnika, tako da je u decembru 2019. godine registrovano 57.106 korisnika prirodnog gasa sa potrošnjom, čime se postepeno dostiže broj korisnika koji je bio aktuelan prije perioda visokih cijena gasa. Nabavna cijena gasa je od mjeseca maja 2019. godine veća za 14,5 feninga, ali je razlika između nove i prethodne cijene gasa subvencionirana u periodu od 01.09. - 31.12.2019. godine od strane Vlade Kantona Sarajevo.

KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo prosječna ostvarena cijena vode i odvodnje u 2019. godini iznosi 1,63 KM/m³ vode, a izračunata je na osnovu podatka o fakturisanom prihodu od vode i odvodnje i fakturisanim m³ vode.

Cijena kojom se pokrivaju svi opravdani troškovi poslovanja iznosi 2,32 KM/m³ što je za 42% više od ostvarene cijene.

Vodovod ne generira dovoljno prihoda kako bi se osiguralo pravilno održavanje i održivost vodovodne i kanalizacione infrastrukture jer sa postojećim tarifama jedva pokrivaju troškove rada i održavanja. Ovakva situacija ugrožava dugoročnu održivost i kvalitetno vodosnabdijevanje kao i odvodnju otpadnih voda. Da bi se okrenuo taj trend neophodno je tarife revidirati i uspostaviti ih prema principu punog povrata troškova, pogotovo zato što će kapitalna ulaganja u postojeću infrastrukturu uticati na povećanje operativnih troškova.

Stoga, utvrđivanje i primjena ekonomske cijene vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, je osnov za uspješan rad Preduzeća. Pod ekonomskom cijenom podrazumjevamo takvu cjenovnu strukturu koja se sastoji od dijela za potrošene količine vode i fiksnog dijela koji bi pokrивao fiksne troškove. Pored toga, stvarne cijene su i veoma dobro sredstvo za dalje razvijanje svijesti potrošača o potrebi štednje vode, kao resursa koji u svijetu dobija sve više na značaju.

Zato je neophodno što prije postupiti u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo - „Cijena komunalne usluge sadrži sve troškove tekućeg održavanja i funkcionisanja komunalnog sistema..... te troškove nabavke novih stalnih sredstava..... U cijenu komunalne usluge uključena je amortizacija.” Ovo je prvi, ali neophodan korak koji bi omogućio poslovanje bez gubitka, stvaranje uslova za obnavljanje sredstava Preduzeća, smanjenja tehničkih i

administrativnih gubitaka vode, zaposlenicima bi se omogućio standard utvrđen odredbama Kolektivnog ugovora, i u cjelini obezbjedilo bi se povećanje sigurnosti rada cjelokupnog sistema.

KJKP Rad d.o.o Sarajevo je dalo strukturu cijena usluga i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom.

Elementi koji predstavljaju osnovicu za izradu kalkulacija cijena komunalnih usluga, a isti su u skladu sa Elementima kalkulacije cijena usluga komunalne potrošnje utvrđene od strane komisije Udruženja poslodavaca komunalne privrede FBiH su:

- plaće zaposlenih (najniža plaća, koeficijent složenosti poslova, dodatak, doprinosi i porezi na plaću u skladu sa postojećom Zakonom),
- ostale naknade (topli obrok, prevoz na posao i s posla, regres i dr.),
- amortizacija (u skladu sa zakonskim propisima),
- održavanje sredstava rada (u skladu sa normativom i iskustvom za svaku vrstu usluga),
- osiguranje (osiguranje imovine i lica), troškovi energenata (cijena sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se određuje kataloškim - tehničkim normativima),
- troškovi energenata (cijena sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se određuju kataloškim-tehničkim normativima)
- ostali troškovi (sirovina, materijala, hemikalija, HTZ opreme, telefona, struje, grijanja, reklame, propagande, sitnih usluga, kancelarijskog materijala, administracije, troškovi utuženja, troškovi zakupa i sl),
- obaveze (cijene komunalnih usluga mogu se korigovati po osnovu otplate dugoročnih kredita za izgradnju i rekonstrukciju),
- po urađenoj kalkulaciji za individualnu komunalnu potrošnju (usluge odvoza smeća) cijene su za 64% veće u odnosu na postojeću cijenu (0,11 KM/m² sa PDV) i iznose 0,18 KM/m².

Predloženo sukcesivno povećanje do ekonomske cijene po m² korisne površine.

JKP Vodostan d.o.o. Ilijaš su naveli da je postojeća analiza strukture cijene i prijedlog ekonomske cijene usluge je zastarila, te da zbog promjena u poslovnom okruženju ne prikazuju stvarno stanje iste, tako da u dostavljenom materijalu nisu bili u mogućnosti prikazati prijedlog ekonomske cijene usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda.

JKP Komunalac d.o.o Hadžići od 01.04.2015. godine na snagu je stupio postojeći cjenovnik usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda usvojen od strane Općinskog vijeća Hadžići.

KJKP Tržnice i pijace d.o.o Sarajevo, prodajna cijena usluga se iskazuje sa PDV-om i ima sljedeću strukturu:

- a) troškovi rada i drugi troškovi osoblja koje je direktno angažovano na pružanju usluga;
- b) troškovi nadzornog osoblja;
- c) režijski troškovi;
- d) ostali troškovi direktno vezani za pružanje usluga;
- e) uslužna marža.

Radi prilagođavanja uslovima tržišta Preduzeće je sastavilo cjenovnik, prilagođen stvarnim potrebama na poslovnim jedinicama, s tim da cijene usluga nisu povećane.

- Stupio je na snagu novi Zakon o unutrašnjoj trgovini koji je postavio obavezu svim trgovcima na pijaci da se registruju u skladu sa Zakonom. Ovim novim Zakonom Preduzeće je došlo u opasnost od masovnijeg odustanka zakupaca zbog novih finansijskih nameta i minimalnih uslova koje moraju ispunjavati.
- Dio zakupaca se nije uspio registrovati iz razloga što ne ispunjavaju minimalno propisane uslove ili zbog ekonomske neisplativosti. Može se izdvojiti kompletan dio pijace Ciglane gdje

su trgovinu obavljali trgovci koji nisu mogli da se registruju u skladu sa Zakonom te je na toj lokaciji ostvareno smanjenje prihoda na mjesečnom nivou cca 5.000 KM.

- Uvođenje novog Zakona se osjetilo i na svim drugim PJ gdje je došlo do odustajanja od zakupa pijačnih stolova/tezgi.
- Ovdje je bitno naglasiti i nemar nadležnih institucija koji nisu adekvatno zaštitili zakupce koji su se registrovali od onih koji prodaju pored njih na improvizovanim štandovima, trotoarima i sl. Korisnici su prestali koristiti usluge Preduzeća i prešli na nelegalnu prodaju uz poslovne jedinice Preduzeća. Zbog svega navedenog Preduzeće u poslovni aktivnostima gubi cca 200.000 KM godišnjeg prihoda.

KJKP-a Park d.o.o Sarajevo u Izvještaju ne ističu problematiku cijena svojih usluga.

KJKP Pokop d.o.o. Sarajevo cijene usluga od osnivača Kantona Sarajevo, utvrđene 1995. godine..

3. Sredstva budžeta

Ukupno doznačena sredstva Budžeta KS KJKP-a i JKP-a u toku 2019. godine iznosila su 24.000.428 KM i manja su za 4,3% u odnosu na 2018. godinu.

Pregled doznačenih sredstava i odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a po javnim komunalnim preduzećima daje se u Tabeli 9.

Tabela 9. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Ukupni prihodi u KM		Sredstva budžeta u KM		Indeks 2019/2018	Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a	
		2018.	2019.	2018.	2019.		2018.	2019.
1.	Vodovod i kanalizacija	52.432.912	54.961.355	2.407.937	2.918.637	121,2	4,6	5,3
2.	Sarajevogas	90.532.497	99.396.334	2.102.000	2.250.000	107,0	2,3	2,3
3.	Toplane	62.024.910	60.328.247	2.143.209	1.853.800	86,5	3,5	3,1
4.	Rad	39.507.093	40.090.361	7.238.233	6.474.701	89,5	18,3	16,2
5.	Park	8.966.538	9.832.598	5.786.317	5.028.023	86,9	64,5	51,1
6.	Pokop	10.586.041	10.208.394	3.833.571	3.999.900	104,3	36,2	39,2
7.	Tržnice i pijace	3.901.644	3.678.401					
8.	Vodostan	2.267.221	2.274.913	514.533	485.367	94,3	22,7	21,3
9.	Komunalac	5.066.272	5.423.892	601.139	590.000	98,1	11,9	10,9
10.	Trnovo	680.804	861.394	450.000	400.000	88,9	66,1	46,4
UKUPNO		275.965.932	287.055.889	25.076.939	24.000.428	95,7	9,1	8,4

Sredstava budžeta u 2019. godini smanjena su kod svih KJKP-a i JKP-a, osim tri preduzeća gdje su sredstva Budžeta povećana, Vodovod i kanalizacija 21,2%, Sarajevogas 7,0% i Pokop 4,3%. Tržnice i pijace nisu imale doznačenih sredstava Budžeta KS.

4. Investicije

Isplate za investicije u 2019. godini su iznosile 17.024.788 KM i smanjene su za 29% u odnosu na 2018. godinu.

Pregled isplata za investicije po KJKP-a i JKP-a i izvorima finansiranja u 2019. godini dat je u Tabeli 10.

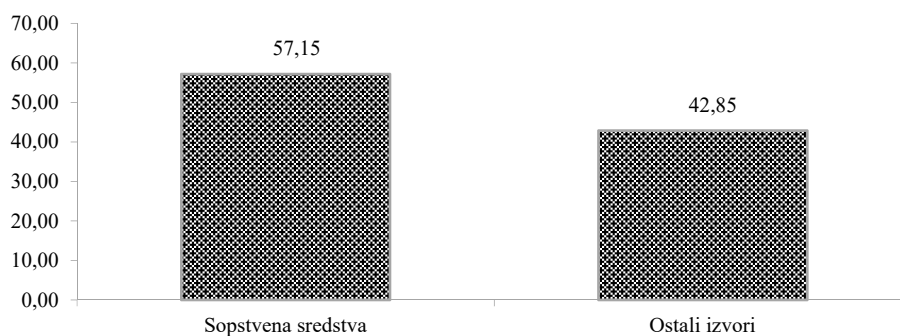
Tabela 10. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Sopstvena sredstva	Indeks 2019/2018	Udružena sredstva	Indeks 2019/2018	Kredit	Indeks 2019/2018	Ostali izvori	Indeks 2019/2018	Ukupno	Indeks 2019/2018
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	2.634.523	92,9					1.181.137	29,2	3.815.660	55,4
		2018.	2.834.380						4.051.423		6.885.803	
2.	Sarajevogas	2019.	3.340.692	1137,3					2.427.945		5.768.637	275,2
		2018.	293.750						1.802.250		2.096.000	
3.	Toplane	2019.	1.277.886	23,1					571.482	53,8	1.849.368	28,1
		2018.	5.524.341						1.061.628		6.585.969	
4.	Rad	2019.	1.071.093	57,1					1.380.521	50,6	2.451.614	53,3
		2018.	1.875.899						2.727.256		4.603.155	
5.	Park	2019.							95.020	59,3	95.020	59,3
		2018.							160.249		160.249	
6.	Pokop	2019.	554.290	56,9					890.855		1.445.145	124,9
		2018.	974.355						182.352	5529,2	1.156.707	
7.	Tržnice i pijace	2019.	271.318	128,2					3.298		274.616	129,7
		2018.	211.716								211.716	
8.	Komunalac	2019.	219.837	138,7					744.891	39,9	964.728	47,6
		2018.	158.536						1.866.466		2.025.002	
9.	Vodostan	2019.	350.666	184,3							350.666	184,3
		2018.	190.231								190.231	
10.	Trnovo	2019.	9.334	14,4							9.334	14,4
		2018.	64.720								64.720	
UKUPNO		2019.	9.729.639	80,2					7.295.149	61,6	17.024.788	71,0
		2018.	12.127.928						11.851.624		23.979.552	

Izvor podataka: Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (obrazac – INV-01)

Učešće pojedinih izvora (vlastita sredstva, krediti i ostala sredstva) u ukupnim isplatama za investicije dato je na Grafu 7.

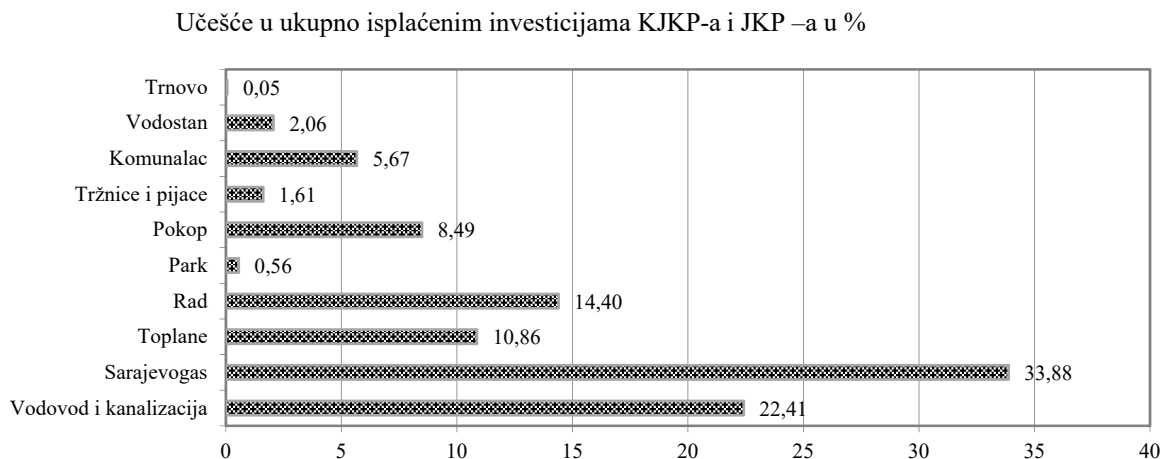
Isplata za investicije po izvorima finansiranja svih KJKP-a i JKP –a u %



Graf 7.

Učešće u ukupnim isplatama za investicije imaju ostali izvori sa 42,85%, zatim sopstvena sredstva (amortizacija i sredstva za proširenje materijalne osnove rada) sa 50,15% a finansijski krediti i udružena sredstva nisu imale učešća u isplatama.

Učešće javnih komunalnih preduzeća u ukupnim isplatama za investicije svih KJKP-a i JKP-a dato je na Grafu 8. U ukupnim isplatama za investicije u KJKP-a: Sarajevogas učestvuje sa 33,8%.



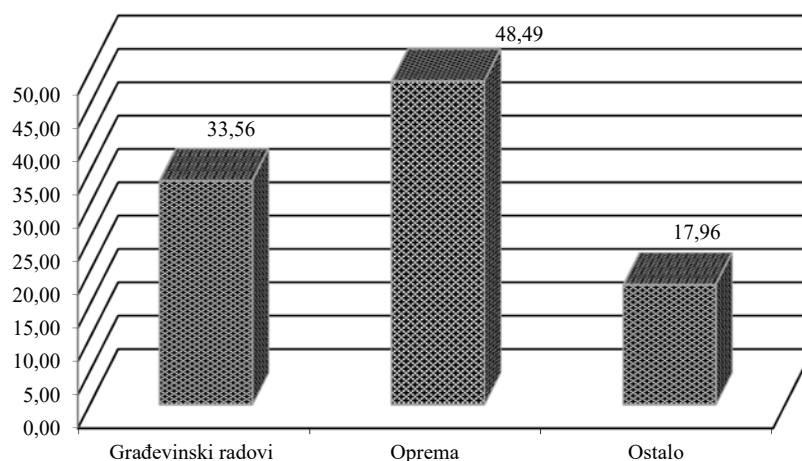
Graf 8.

U 2019. godini ukupno ostvarene investicije iznose 17.024.788 KM i veće su za 29% u odnosu na ostvarene u 2018. godini. U Tabeli 11. daje se pregled ostvarenih investicija po tehničkoj strukturi KJKP-a i JKP-a u 2019., a ukupna struktura ostvarenih investicija data je na Grafu 9.

Tabela 11. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2019. godini

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Građevinski objekti	Indeks 2019/2018	Oprema	Indeks 2019/2018	Ostalo	Indeks 2019/2018	Ukupne investicije	Indeks 2019/2018
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	1.216.933	51,5	1.866.534	54,0	732.193	68,8	3.815.660	55,4
		2018.	2.361.302		3.459.561		1.064.940		6.885.803	
2.	Sarajevogas	2019.	1.869.083	8508,6	3.717.809	179,3	181.745		5.768.637	275,2
		2018.	21.967		2.074.033				2.096.000	
3.	Toplane	2019.					1.849.368	423,6	1.849.368	28,1
		2018.	1.995.793		4.153.586		436.590		6.585.969	
4.	Rad	2019.	188.208	26,1	2.263.406	110,2			2.451.614	53,3
		2018.	720.162		2.054.488		1.828.505		4.603.155	
5.	Park	2019.	28.881	490,7	43.493	28,8	22.646	654,3	95.020	59,3
		2018.	5.886		150.902		3.461		160.249	
6.	Pokop	2019.	1.197.819	285,5	136.926	25,8	110.400	53,4	1.445.145	124,9
		2018.	419.598		530.237		206.872		1.156.707	
7.	Tržnice i pijace	2019.	112.872		152.307	1158,2	9.437		274.616	129,7
		2018.	153.510		13.150		45.056		211.716	
8.	Vodostan	2019.	931.031		33.697	27,8			964.728	47,6
		2018.	1.882.316		121.064		21.622		2.025.002	
9.	Komunalac	2019.	167.916		31.508	26,0	151.242		350.666	184,3
		2018.			121.064		69.167		190.231	
10	Trnovo	2019.			9.334	14,4			9.334	14,4
		2018.			64.720				64.720	
Ukupno		2019.	5.712.743	75,6	8.255.014	64,8	3.057.031	83,2	17.024.788	71,0
		2018.	7.560.534		12.742.805		3.676.213		23.979.552	

Ostvarene investicije – struktura u %

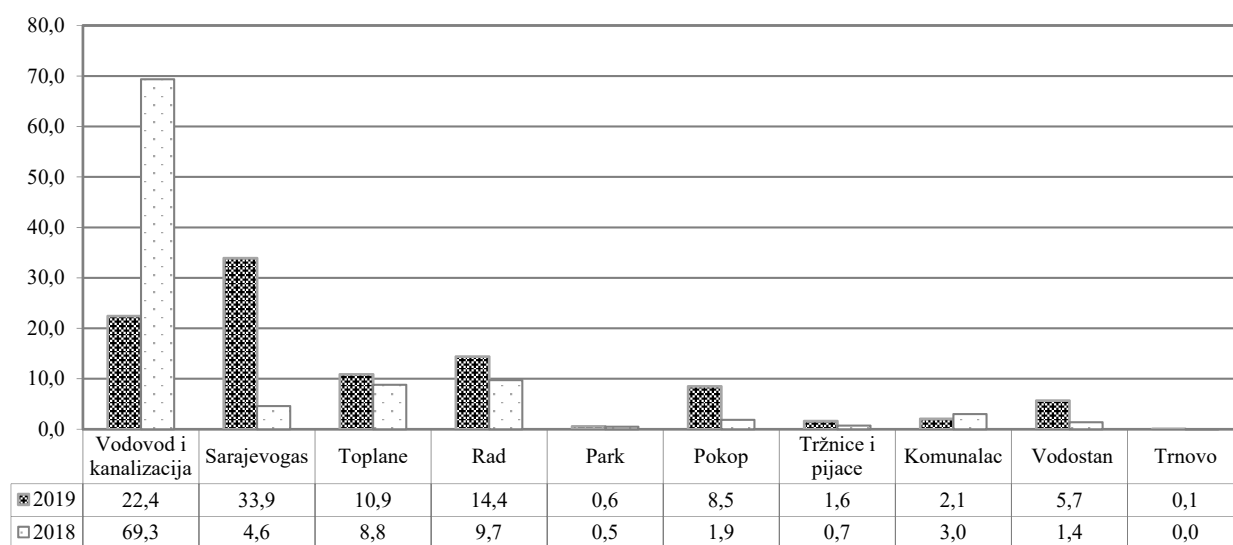


Graf 9.

Od ukupno ostvarenih investicija na građevinske radove odnosi se 33,56%, a na opremu 48,49% i ostalo 17,96%.

Učešće KJKP-a i JKP-a u ukupno ostvarenim investicijama dato je na Grafu 10.

Učešće KJKP-a i JKP u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %



Graf 10.

U ukupno ostvarenim investicijama u javnim KJKP-a: Vodovod i kanalizacija, Toplane, Rad i Sarajevogas učestvuju sa oko 81,6%.

U odnosu na prethodnu godinu ostvarene investicije su manje u KJKP i JKP Trnovo 85,6%, Toplane 71,9%, Vodostan za 52,4%, Rad 46,7%,i Park 40,7%, dok je u ostalim preduzećima došlo je do povećanja ostvarenih investicija. Najveće ostvarene investicije su bile u Predizeću Sarajevogas i to za preko 2,5 puta u odnosu na 2018. godinu.

5. Zaposlenost i plaće

U periodu januar-december 2019. godine u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) bilo je zaposleno 3.443 radnika na temelju sati rada. U odnosu na 2018. godinu ukupan broj zaposlenih smanjen je za 0,9%. Ukupni iznos za neto plaće (neto plaća i neto naknade plaća) iznosio je 45.011.559 KM i veći je za 0,6% u odnosu na prethodnu godinu (Tabela 12).

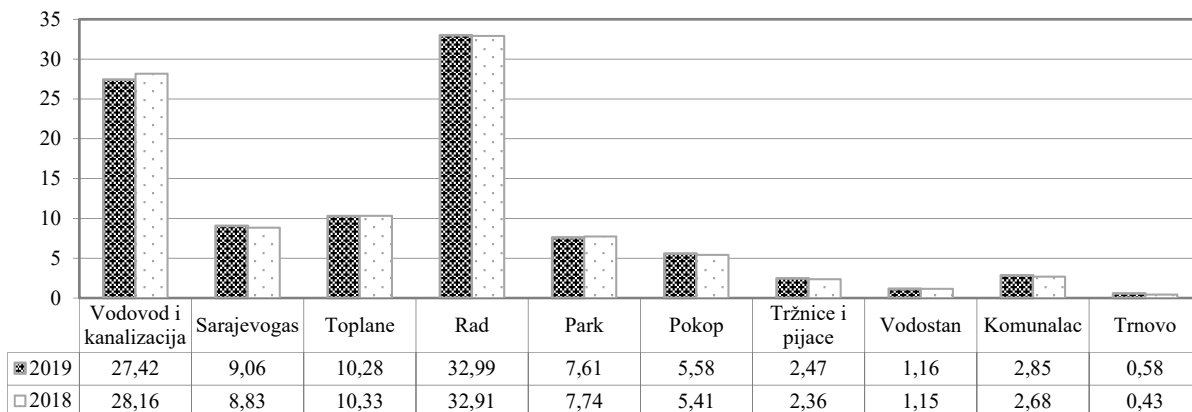
Tabela 12. Broj zaposlenih i plaće KJKP-a i JKP-a- 2019. i 2018.

R.br	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade u KM		Indeks 2019 2018	Broj zaposlenih na temelju sati rada		Indeks 2019 2018	Prosječna mjesečna plaća u KM		Indeks 2019 2018
		2019.	2018.		2019.	2018.		2019.	2018.	
1.	Vodovod i kanalizacija	12.651.355	13.021.071	97,2	944	979	96,4	1.117	1.108	100,8
2.	Sarajevogas	5.119.514	4.977.343	102,9	312	307	101,6	1.367	1.351	101,2
3.	Toplane	5.478.124	5.405.918	101,3	354	359	98,6	1.290	1.255	102,8
4.	Rad	12.393.819	12.171.853	101,8	1.136	1.144	99,3	909	887	102,5
5.	Park	2.956.425	3.006.174	98,3	262	269	97,4	940	931	101,0
6.	Pokop	3.206.909	3.203.107	100,1	192	188	102,1	1.392	1.420	98,0
7.	Tržnice i pijace	1.279.441	1.229.706	104,0	85	82	103,7	1.254	1.250	100,4
8.	Vodostan	495.012	416.230	118,9	40	40	100,0	1.031	867	118,9
9.	Komunalac	1.232.149	1.172.599	105,1	98	93	105,4	1.048	1.051	99,7
10.	Trnovo	198.811	151.805	131,0	20	15	133,3	828	843	98,2
	Ukupno	45.011.559	44.755.806	100,6	3.443	3.476	99,1	1.089	1.073	101,5

Prosječna mjesečna neto plaća za 2019. godinu na bazi neto plaća i neto naknada plaća i prosječnog broja zaposlenih, na temelju sati rada u javnim komunalnim preduzećima iznosi 1.089KM i povećala se u odnosu na prethodnu godinu za 1,5%. Najveća prosječna plaća isplaćena je u JKP-u Pokop od 1.392 KM a manja je u odnosu na prethodnu godinu za 2%, za 21,8% je iznad prosjeka KJKP-a i JKP-a. Najniža plaća, na bazi sati rada, je u JKP-u Trnovo i iznosi 828 KM i manja je za 1,8% u odnosu na prethodnu godinu, a niža je za 24,0% u odnosu na prosjek komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a). U odnosu na prethodnu godinu prosječne plaće skoro u svim KJKP-ima i JKP-a su povećane osim kod preduzeća Pokop gdje su smanjene za 2,0%, Komunalac 0,3% i Trnovo 1,8% u odnosu na 2018. godinu.

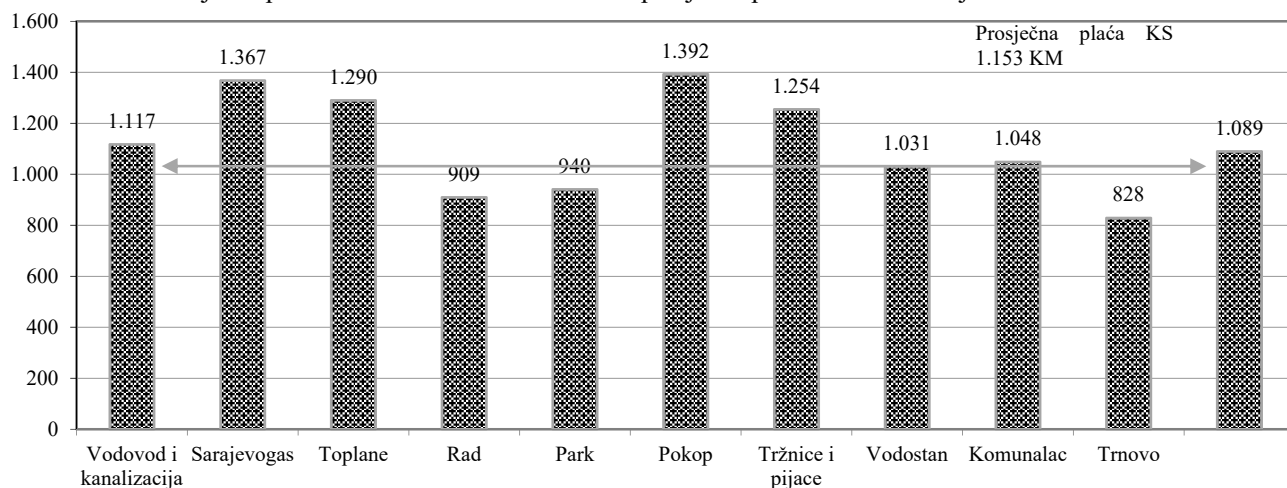
Učešće zaposlenih po preduzećima u ukupnom broju zaposlenih na osnovu sati rada dato je na Grafu 11.

Struktura zaposlenih na temelju sati rada –2019. u %



Graf 11.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2019. u KM



Graf 12.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a koja iznosi 1.089 KM je manja za 5,6% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo koja iznosi 1.156 KM. Četiri KJKP-a (Pokop za 20,7%, Sarajevogas za 18,5%, Tržnice i Pijace za 8,7%, Toplane za 11,1%) imaju veće prosječne plaće od prosječne u Kantonu Sarajevo. Nižu prosječnu plaću imaju ostala KJKP-a (Vodovod i kanalizacija 1,4%, Park za 18,5%, Rad za 21,2% i tri JKP-a, Trnovo za 28,2%, Vodostan za 10,6 Komunalac za 9,2%).

Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2019. god.

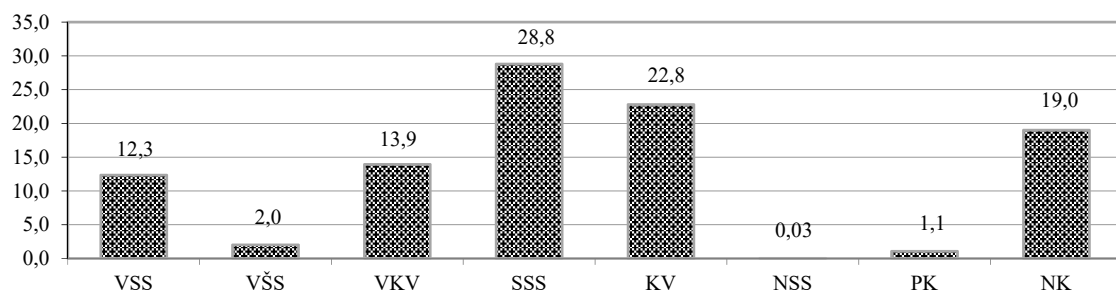
R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	111	19	212	243	238		31	59	913
2.	Sarajevogas	87	8	40	122	42		1	6	306
3.	Toplane	72	5	32	125	114	1		7	356
4.	Rad	46	29	19	230	304		2	510	1.140
5.	Park	35	1	169	56					261
6.	Pokop	36	4		135	2			29	206
7.	Tržnice i pijace	12	1		35	22			15	85
8.	Vodostan	5	1	1	11	17			2	37
9.	Komunalac	16		5	18	39			23	101
10.	Trnovo	3	1		12	3		3		22
	Ukupno	423	69	478	987	781	1	37	651	3.427

KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad generiraju 59,8% zaposlenih svih KJKP-a i JKP-a. Najviše zaposlenih u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima su radnici sa srednjom stručnom spremom sa učešćem od 28,8% i kvalifikovani radnici sa učešćem od 28,8% i u ukupnom broju zaposlenih. Preko 20,1% zaposlenih su sa nižim kvalifikacijama (NK i PK), dok među zaposlenim samo 1 lice sa (NSS). Zaposleni sa visokom i višom stručnom spremom učestvuju sa 14,3% (Graf 13).

Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2019.god. u %

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	12,2	2,1	23,2	26,6	26,1		3,4	6,5	100,0
2.	Sarajevogas	28,4	2,6	13,1	39,9	13,7		0,3	2,0	100,0
3.	Toplane	20,2	1,4	9,0	35,1	32,0	0,3	0,0	2,0	100,0
4.	Rad	4,0	2,5	1,7	20,2	26,7		0,2	44,7	100,0
5.	Park	13,4	0,4	64,8	21,5	0,0		0,0	0,0	100,0
6.	Pokop	17,5	1,9	0,0	65,5	1,0		0,0	14,1	100,0
7.	Tržnice i pijace	14,1	1,2	0,0	41,2	25,9		0,0	17,6	100,0
8.	Vodostan	13,5	2,7	2,7	29,7	45,9		0,0	5,4	100,0
9.	Komunalac	15,8	0,0	5,0	17,8	38,6		0,0	22,8	100,0
10.	Trnovo	13,6	4,5	0,0	54,5	13,6		13,6	0,0	100,0
Ukupno		12,3	2,0	13,9	28,8	22,8	0,03	1,1	19,0	100,0

Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12. 2019.god u %



Graf 13.

Kod isplate plaća, djelimično se primjenjuje Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenih u oblasti komunalne privrede.

Kada se posmatra kvalifikaciona struktura unutar stručne spreme (Tabela 15.) u svim KJKP-a i JKP-a, uočava se da najveće učešće radnika unutar VSS (26,2%), VKV (44,4%), SSS (24,6%) i (PK 83,8%) ima KJKP Vodovod i kanalizacija, te KJKP Park sa najvećim učešćem radnika NK (78,3%).

Tabela 15. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a-unutar stručne spreme u %.

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	26,2	27,5	44,4	24,6	30,5	0,0	83,8	9,1	26,6
2.	Sarajevogas	20,6	11,6	8,4	12,4	5,4	0,0	2,7	0,9	8,9
3.	Toplane	17,0	7,2	6,7	12,7	14,6	100,0	0,0	1,1	10,4
4.	Rad	10,9	42,0	4,0	23,3	38,9	0,0	5,4	78,3	33,3
5.	Park	8,3	1,4	35,4	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	7,6
6.	Pokop	8,5	5,8	0,0	13,7	0,3	0,0	0,0	4,5	6,0
7.	Tržnice i pijace	2,8	1,4	0,0	3,5	2,8	0,0	0,0	2,3	2,5
8.	Vodostan	1,2	1,4	0,2	1,1	2,2	0,0	0,0	0,3	1,1
9.	Komunalac	3,8	0,0	1,0	1,8	5,0	0,0	0,0	3,5	2,9
10.	Trnovo	0,7	1,4	0,0	1,2	0,4	0,0	8,1	0,0	0,6
Ukupno		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U narednoj tabeli daje se pregled plaća po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih.

Tabela 16. Plaće po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2019. godini

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Prosjek KJKP i JKP
1.	Vodovod i kanalizacija	1.406	1.227	1.013	973	896		813	686	1.155
2.	Sarajevogas	1.565	1.221	1.065	953	863		666	562	1.394
3.	Toplane	1.664	1.297	1.050	1.030	918	941		637	1.282
4.	Rad	1.712	1.363	1.182	972	857			677	906
5.	Park	1.735	1.262	1.262	930	930		753	753	944
6.	Pokop	1.540	1.420		1.230	1.055			890	1.297
7.	Tržnice i pijace	1.980	1.461		1.239	1.008			890	1.254
8.	Vodostan	1.604	1.230	1.100	932	860			758	1.115
9.	Komunalac	1.340		1.104	979	918			707	1.017
10.	Trnovo	1.480	1.102		802	781		756		753
Ukupno prosjek 2019		1.603	1.158	864	1.004	1.010	471	598	820	1.112
2019/2018		99,5	99,3	97,3	99,8	100,3	100,5	73,2	100,0	104,3
Ukupno prosjek 2018		1.610	1.166	888	1.006	1.007	468	816	820	1.066

Postoji odstupanja plaća na bazi sati rada i plaća po kvalifikacionoj strukturi.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a po kvalifikacionoj strukturi u 2019. godini iznosi 1.112 KM i veća je za 4,3% u odnosu na prethodnu godinu, a 3,6% manja od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2019. godinu.

Masa plaća u ukupnim rashodima data je u Tabeli 17.

Tabela 17. Masa plaća–učešće u ukupnim rashodima

R. br.	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade		Ukupni rashodi		Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima u %	
		2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.
1.	Vodovod i kanalizacija	13.021.071	12.651.355	67.077.127	66.176.535	19,4	19,1
2.	Sarajevogas	4.977.343	5.119.514	88.832.351	97.929.803	5,6	5,2
3.	Toplane	5.405.918	5.478.124	56.585.325	56.050.372	9,6	9,6
4.	Rad	12.171.853	12.393.819	39.293.017	40.021.349	31,0	30,4
5.	Park	3.006.174	2.956.425	8.893.379	9.817.074	33,8	30,1
6.	Pokop	3.203.107	3.206.909	9.854.715	10.014.757	32,5	32,0
7.	Tržnice i pijace	1.229.706	1.279.441	3.319.546	3.482.732	37,0	36,7
8.	Vodostan	416.230	495.012	1.975.578	1.963.060	21,1	25,2
9.	Komunalac	1.172.599	1.232.149	4.874.561	5.399.060	24,1	22,8
10.	Trnovo	151.805	198.811	543.406	709.150	27,9	28,0
Ukupno		44.755.806	45.011.559	281.249.005	291.563.892	15,9	15,4

Masa plaća u ukupnim rashodima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća učestvuje sa 15,4%, a preko 36,7% a kod KJKP-a: Tržnice i pijace, Park, Pokop, Rad i JKP-a preko 21,1% Vodostan, Komunalac i Trnovo.

Primjena Kolektivnog ugovora kod isplate plaća je različita kod KJKP-a i JKP-a:

- KJKP Toplane primjenjuju sa 84,4%;
- KJKP Park, istaknuto je da se primjena Kolektivnog ugovora može okarakterisati kao zadovoljavajuća.
- Prema izvještaju KJKP-a Pokop isplate plaća zadovoljavaju Kolektivni ugovor;
- KJKP Tržnice i pijace u Izvještaju navode da se Kolektivni ugovor primjenjuje u cjelosti;
- JKP Vodostan ne odstupaju od Kolektivnog ugovora.
- JKP Komunalac, navode da primjenjuju Kolektivni ugovor u cjelosti.

6. Elementi bilansa stanja

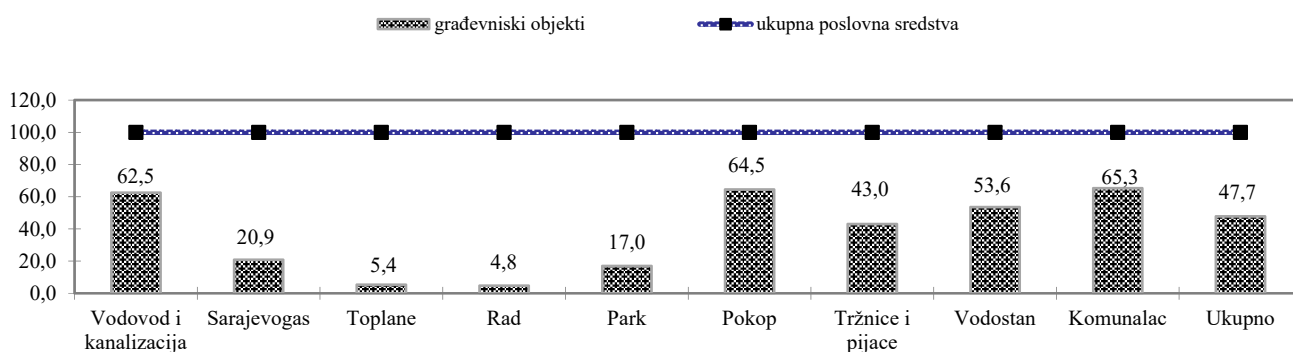
Ukupna poslovna sredstva sedam KJKP-a i tri JKP-a na dan 31.12.2019. iznose 1.285.961.542 KM, što je manje u odnosu na 31.12.2018. kada su iznosila 1.300.190.793 KM (Tabela 18.). Ukupna poslovna sredstva su povećana u šest, a u ostalim KJKP-a i JKP-a smanjena.

Tabela 18. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM

R. br	KJKP i JKP	na dan	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
				zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2019.	17.059.875	21.049.675	531.636.477	8.871.687	271.916.209	850.533.923
		31.12.2018.	16.303.253	21.049.675	547.427.208	8.661.850	272.321.505	865.763.491
2.	Sarajevogas	31.12.2019.	33.838.884	1.556.377	35.659.725	11.624.622	88.328.255	171.007.863
		31.12.2018.	33.094.086	1.459.929	36.962.909	9.405.875	90.490.385	171.413.184
3.	Toplane	31.12.2019.	26.501.147	4.114.243	6.681.792	10.484.145	76.687.746	124.469.073
		31.12.2018.	26.057.490	4.114.243	7.532.095	11.187.365	80.552.665	129.443.858
4.	Rad	31.12.2019.	24.937.650	4.173.495	2.969.917	8.736.718	21.367.412	62.185.192
		31.12.2018.	24.256.491	4.173.495	3.117.563	7.949.054	18.761.980	58.258.583
5.	Park	31.12.2019.	3.669.506	8.701.603	2.757.954	546.344	555.174	16.230.581
		31.12.2018.	2.869.968	8.701.603	2.774.677	649.423	584.146	15.579.817
6.	Pokop	31.12.2019.	2.552.977	1.181.137	14.849.847	746.915	3.696.488	23.027.364
		31.12.2018.	1.902.511	1.181.137	15.586.771	770.930	2.765.379	22.206.728
7.	Tržnice i pijace	31.12.2019.	1.766.854	7.135.950	9.324.202	423.220	3.039.553	21.689.779
		31.12.2018.	1.665.346	7.135.950	9.368.586	332.031	3.032.566	21.534.479
8.	Vodostan	31.12.2019.	1.654.730	417.563	3.115.299	439.148	188.547	5.815.287
		31.12.2018.	1.456.628	415.580	2.683.585	485.724	45.940	5.087.457
9.	Komunalac	31.12.2019.	2.056.647	281.815	6.788.592	801.404	470.430	10.398.888
		31.12.2018.	1.664.893	281.815	7.288.434	914.138	302.814	10.452.094
10.	Trnovo	31.12.2019.	485.816			117.264	512	603.592
		31.12.2018.	316.447			133.859	796	451.102
Ukupno		31.12.2019.	114.524.086	48.611.858	613.783.805	42.791.467	466.250.326	1.285.961.542
		31.12.2018.	109.587.113	48.513.427	632.741.828	40.490.249	468.858.176	1.300.190.793

Najveći dio ukupnih poslovnih sredstava ovih preduzeća, preko 613 miliona KM, odnosi se na građevinske objekte što u strukturi čini 47,7%.

Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2019. - građevinski objekti



Graf 14.

Komunalna preduzeća su na kraju 2019. godine raspolagala sa preko 114 miliona KM tekućih sredstava što je više za 4,5% u odnosu na 2018. godinu. Struktura ukupnih poslovnih sredstava preduzeća daje se u Tabeli 19., a indeksi promjena u odnosu na 2018. u Tabeli 20.

Tabela 19. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2018. i 2019. - struktura ukupnih poslovnih sredstava

R. br.	KJKP i JKP	na dan	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
				zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2019.	2	2,5	62,5	1	32	100
		31.12.2018.	1,9	2,4	63,2	1	31,5	100
2.	Sarajevogas	31.12.2019.	19,8	0,9	20,9	6,8	51,7	100
		31.12.2018.	19,3	0,9	21,6	5,5	52,8	100
3.	Toplane	31.12.2019.	21,3	3,3	5,4	8,4	61,6	100
		31.12.2018.	20,1	3,2	5,8	8,6	62,2	100
4.	Rad	31.12.2019.	40,1	6,7	4,8	14	34,4	100
		31.12.2018.	41,6	7,2	5,4	13,6	32,2	100
5.	Park	31.12.2019.	22,6	53,6	17	3,4	3,4	100
		31.12.2018.	18,4	55,9	17,8	4,2	3,7	100
6.	Pokop	31.12.2019.	11,1	5,1	64,5	3,2	16,1	100
		31.12.2018.	8,6	5,3	70,2	3,5	12,5	100
7.	Tržnice i pijace	31.12.2019.	8,1	32,9	43	2	14	100
		31.12.2018.	7,7	33,1	43,5	1,5	14,1	100
8.	Vodostan	31.12.2019.	28,5	7,2	53,6	7,6	3,2	100
		31.12.2018.	28,6	8,2	52,7	9,5	0,9	100
9.	Komunalac	31.12.2019.	19,8	2,7	65,3	7,7	4,5	100
		31.12.2018.	15,9	2,7	69,7	8,7	2,9	100
10.	Trnovo	31.12.2019.	80,5			19,4	0,1	100
		31.12.2018.	70,1			29,7	0,2	100
Ukupno		31.12.2019.	8,9	3,8	47,7	3,3	36,3	100
		31.12.2018.	8,4	3,7	48,7	3,1	36,1	100

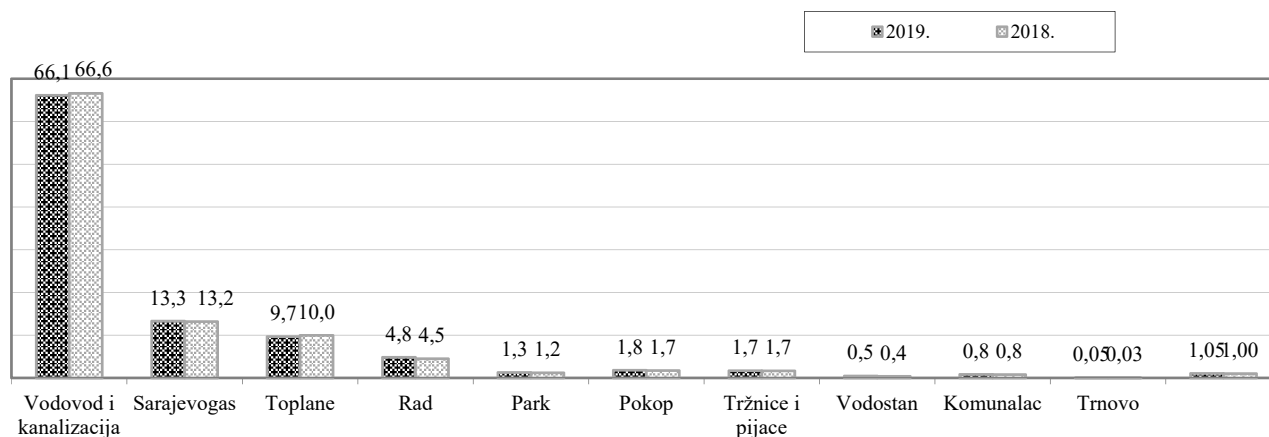
Tabela 20. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2019/2018.

R. br	KJKP i JKP	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
			zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	1,05	1,00	0,97	1,02	1,00	0,98
2.	Sarajevogas	1,02	1,07	0,96	1,24	0,98	1,00
3.	Toplane	1,02	1,00	0,89	0,94	0,95	0,96
4.	Rad	1,03	1,00	0,95	1,10	1,14	1,07
5.	Park	1,28	1,00	0,99	0,84	0,95	1,04
6.	Pokop	1,34	1,00	0,95	0,97	1,34	1,04
7.	Tržnice i pijace	1,06	1,00	1,00	1,27	1,00	1,01
8.	Vodostan	1,14	1,00	1,16	0,90	4,10	1,14
9.	Komunalac	1,24	1,00	0,93	0,88	1,55	0,99
10	Trnovo	1,54			0,88	0,64	1,34
Ukupno		1,05	1,00	0,97	1,06	0,99	0,99

U ukupnim poslovnim sredstvima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća, poslovna sredstva KJKP-a Vodovod i kanalizacija učestvuje sa 66,1% što je neznatno promijenjeno u odnosu na učešće u 2018.god (66,6%).

Struktura učešća preduzeća u ukupnim poslovnim sredstvima daje se na Grafu 15.

Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- učešće preduzeća na dan 31.12.2019. i 2018.



Graf 15.

Ukupna poslovna sredstva svih ostalih javnih komunalnih preduzeća učestvuju sa 33,9% u ukupnoj imovini.

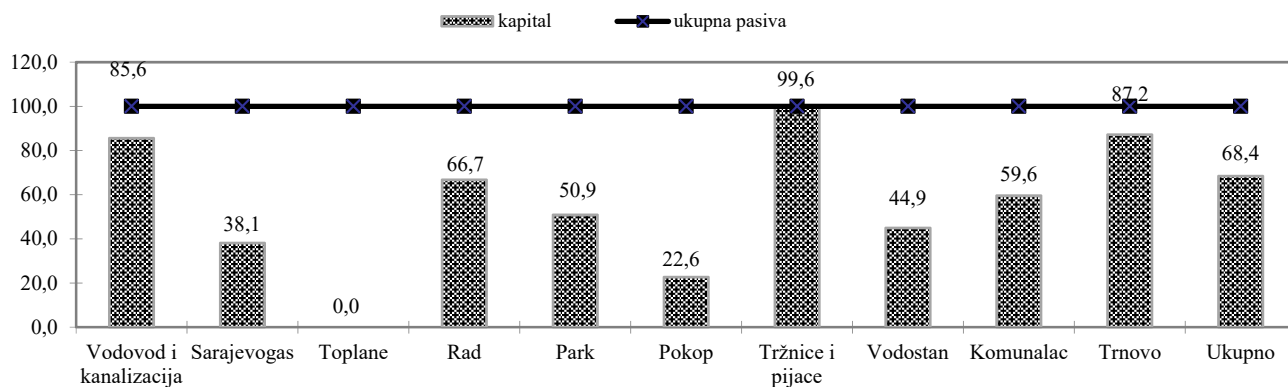
Vrijednost izvora sredstava javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2019. godine iznosi 1.285.961.542 KM što je što je manje 1,1% u odnosu na 2018. godinu.

Tabela 21. Pasiva javnih komunalnih preduzeća - izvori sredstava u KM

R. br.	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2019.	6.308.840	11.710.828	104.485.264		728.028.991	850.533.923
		31.12.2018.	7.660.734	13.389.037	105.469.549		739.244.171	865.763.491
2.	Sarajevogas	31.12.2019.	17.962.276	5.422.009	26.791.247	55.636.949	65.195.382	171.007.863
		31.12.2018.	16.358.241	5.993.072	24.619.369	60.713.651	63.728.851	171.413.184
3.	Toplane	31.12.2019.	7.147.318	5.402.242	6.041.751	105.877.762		124.469.073
		31.12.2018.	7.958.369	6.209.241	6.317.286	108.958.962		129.443.858
4.	Rad	31.12.2019.	2.950.156	5.490.657	7.058.153	5.183.197	41.503.029	62.185.192
		31.12.2018.	3.354.111	3.905.441	6.093.672	5.937.681	38.967.678	58.258.583
5.	Park	31.12.2019.	345.459	3.450.222	4.181.613		8.253.287	16.230.581
		31.12.2018.	225.450	3.242.864	3.873.740		8.237.763	15.579.817
6.	Pokop	31.12.2019.	453.049	1.412.613	15.224.092	725.009	5.212.601	23.027.364
		31.12.2018.	468.343	1.185.821	15.434.320	57.291	5.060.953	22.206.728
7.	Tržnice i pijace	31.12.2019.	67.104	28.557			21.594.118	21.689.779
		31.12.2018.	67.375	48.690			21.418.414	21.534.479
8.	Vodostan	31.12.2019.	32.645	292.154	2.878.068		2.612.420	5.815.287
		31.12.2018.	12.044	219.477	2.502.874		2.353.062	5.087.457
9.	Komunalac	31.12.2019.		429.914	3.775.305		6.193.669	10.398.888
		31.12.2018.	161.766	126.919	3.991.480		6.171.929	10.452.094
10.	Trnovo	31.12.2019.	7.493	69.896			526.203	603.592
		31.12.2018.	15.341	45.965			389.796	451.102
Ukupno		31.12.2019.	35.274.340	33.709.092	170.435.493	167.422.917	879.119.700	1.285.961.542
		31.12.2018.	36.281.774	34.366.527	168.302.290	175.667.585	885.572.617	1.300.190.793

Najveći dio sredstava preduzeća čini kapital 68,4% ili preko 879 miliona KM. Dugoročne i tekuće obaveze javnih komunalnih preduzeća čine 15,9 % ukupne pasive.

Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a-učešće kapitala na dan 31.12.2019.



Graf 16.

U strukturi pasive pojedinih preduzeća došlo je do značajnijih promjena. Preduzeća sa najvećim učešćem kapitala u pasivi su Tržnice i pijace (99,6%), Vodovod i kanalizacija (85,6%), KJP Trnovo (87,2%) itd.

Struktura pasive javnih komunalnih preduzeća daje se u Tabeli 22., a indeksi promjena u odnosu na 2018. u Tabeli 23.

Tabela 22. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %

R. br	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2019.	0,7	1,4	12,3	0,0	85,6	100,0
		31.12.2018.	0,9	1,5	12,2	0,0	85,4	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2019.	10,5	3,2	15,7	32,5	38,1	100,0
		31.12.2018.	9,5	3,5	14,4	35,4	37,2	100,0
3.	Toplane	31.12.2019.	5,7	4,3	4,9	85,1	0,0	100,0
		31.12.2018.	6,1	4,8	4,9	84,2	0,0	100,0
4.	Rad	31.12.2019.	4,7	8,8	11,4	8,3	66,7	100,0
		31.12.2018.	5,8	6,7	10,5	10,2	66,9	100,0
5.	Park	31.12.2019.	2,1	21,3	25,8	0,0	50,9	100,0
		31.12.2018.	1,4	20,8	24,9	0,0	52,9	100,0
6.	Pokop	31.12.2019.	2,0	6,1	66,1	3,1	22,6	100,0
		31.12.2018.	2,1	5,3	69,5	0,3	22,8	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2019.	0,3	0,1	0,0	0,0	99,6	100,0
		31.12.2018.	0,3	0,2	0,0	0,0	99,5	100,0
8.	Vodostan	31.12.2019.	0,6	5,0	49,5	0,0	44,9	100,0
		31.12.2018.	0,2	4,3	49,2	0,0	46,3	100,0
9.	Komunalac	31.12.2019.	0,0	4,1	36,3	0,0	59,6	100,0
		31.12.2018.	1,5	1,2	38,2	0,0	59,0	100,0
10.	Trnovo	31.12.2019.	1,2	11,6	0,0	0,0	87,2	100,0
		31.12.2018.	3,4	10,2	0,0	0,0	86,4	100,0
	Ukupno	31.12.2019.	2,7	2,6	13,3	13,0	68,4	100,0
		31.12.2018.	2,8	2,6	12,9	13,5	68,1	100,0

Tabela 23. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a- indeksi 2019/2018.

R. br	KJKP i JKP	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	0,82	0,87	0,99		0,98	0,98
2.	Sarajevogas	1,10	0,90	1,09	0,92	1,02	1,00
3.	Toplane	0,90	0,87	0,96	0,97		0,96
4.	Rad	0,88	1,41	1,16	0,87	1,07	1,07
5.	Park	1,53	1,06	1,08		1,00	1,04
6.	Pokop	0,97	1,19	0,99	12,65	1,03	1,04
7.	Tržnice i pijace	1,00	0,59			1,01	1,01
8.	Vodostan	2,71	1,33	1,15		1,11	1,14
9.	Komunalac	0,00	3,39	0,95		1,00	0,99
10	Trnovo	0,49	1,52			1,35	1,34
	Ukupno	0,97	0,98	1,01	0,95	0,99	0,99

Dugoročne obaveze su smanjenje kod KJKP Toplana, Rada i Sarajevogas u odnosu na 2018. godinu. Ukupna dugoročna razgraničenja su povećana za 0,1% u odnosu na 2018. godinu, i to u Sarajevogasu, Radu, Parku i Vodostanu.

7. Izvedeni pokazatelji poslovanja

U toku 2019. godine komunalna preduzeća (KJKP-a i JKP-a) ostvarila su prosječan prihod po zaposlenom od 83.763 KM, koji je veći za 5,1% u odnosu na 2018. godinu. Najveći prihod po zaposlenom ostvarila su KJKP-a: Sarajevogas (324.825 KM), Toplane (169.461 KM).

Ispod prosjeka komunalnih preduzeća prihod po zaposlenom ostvaren je u svim ostalim preduzećima, i to u KJKP-ima: Park za 44,9%, Rad za 41,9%, Pokop za 59,1%, Tržnice i pijace za 51,6% i Vodovod i kanalizacija za 71,8%, a u JKP-ima: Vodostan za 73,4%, Komunalac za 64,1% i Trnovo 46,7%.

Prosječan rashod po zaposlenom javnih komunalnih preduzeća u 2019.godini iznosi 85.078 KM i u odnosu na 2018. godinu je veći za 4,7%. I ovaj pokazatelj je najveći kod KJKP-a: Sarajevogas (320.032 KM) i Toplane (157.445 KM), koji je ostvaren za 3,7 puta iznad prosjeka u Sarajevogasu, a 1,8 puta iznad prosjeka u Toplanama.

Tabela 24. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a na osnovu dobiti i neto dobiti

R. br.	KJKP i JKP	na dan	prihod po zaposlenom u KM	rashod po zaposlenom u KM	dobit po zaposlenom u KM	neto dobit po zaposlenom u KM	gubitak po zaposlenom u KM	efikasnost poslovanja	rentabilnost poslovanja	rentabilnost kapitala	marža profita	koeficijent obrtaja sredstava
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2019.	60.199	72.483			12.284	0,831				3,22
		31.12.2018.	55.193	70.608			15.415	0,782				3,22
2.	Sarajevogas	31.12.2019.	324.825	320.032	4.793	4.793		1,015	0,043	0,022	0,015	2,94
		31.12.2018.	296.828	291.254	5.574	5.574		1,019	0,051	0,027	0,019	2,74
3.	Toplane	31.12.2019.	169.461	157.445	12.017	9.814		1,076	0,161		0,071	2,28
		31.12.2018.	176.207	160.754	15.453	12.802		1,096	0,209		0,088	2,38
4.	Rad	31.12.2019.	35.167	35.106	61	27		1,002	0,003	0,002	0,002	1,61
		31.12.2018.	34.869	34.681	189	170		1,005	0,009	0,005	0,005	1,63
5.	Park	31.12.2019.	37.673	37.613	59	59		1,002	0,004	0,002	0,002	2,68
		31.12.2018.	33.333	33.061	272	272		1,008	0,025	0,009	0,008	3,12
6.	Pokop	31.12.2019.	49.555	48.615	940	736		1,019	0,076	0,037	0,019	4,00
		31.12.2018.	49.009	45.624	3.386	3.036		1,074	0,384	0,145	0,069	5,99
7.	Tržnice i pijace	31.12.2019.	43.275	40.973	2.302	2.067		1,056	0,111	0,009	0,053	2,08
		31.12.2018.	47.581	40.482	7.099	6.387		1,175	0,350	0,027	0,149	2,34
8.	Vodostan	31.12.2019.	61.484	53.056	8.428	7.500		1,159	0,188	0,119	0,137	1,37
		31.12.2018.	56.681	49.389	7.291	7.283		1,148	0,200	0,124	0,129	1,56
9.	Komunalac	31.12.2019.	53.702	53.456	246	205		1,005	0,012	0,004	0,005	2,64
		31.12.2018.	51.174	49.238	1.936	1.882		1,039	0,115	0,031	0,038	3,04
10.	Trnovo	31.12.2019.	39.154	32.234	6.920	6.200		1,215	0,313	0,289	0,177	1,77
		31.12.2018.	37.822	30.189	7.633	6.864		1,253	0,434	0,352	0,202	2,15
Ukupno		31.12.2019.	83.763	85.078	1.957	1.683	3.273	0,985	0,059	0,008	0,023	2,51
		31.12.2017.	79.667	81.192	2.702	2.382	4.228	0,981	0,085	0,011	0,034	2,52

Tabela 25. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Prihod po zaposlenom	Rashod po zaposlenom	Dobit po zaposlenom	Neto dobit po zaposlenom	Gubitak po zaposlenom
1.	Vodovod i kanalizacija	0,72	0,85			3,75
2.	Sarajevogas	3,88	3,76	2,45	2,85	
3.	Toplane	2,02	1,85	6,14	5,83	
4.	Rad	0,42	0,41	0,03	0,02	
5.	Park	0,45	0,44	0,03	0,04	
6.	Pokop	0,59	0,57	0,48	0,44	
7.	Tržnice i pijace	0,52	0,48	1,18	1,23	
8.	Vodostan	0,73	0,62	4,31	4,46	
9.	Komunalac	0,64	0,63	0,13	0,12	
10.	Trnovo	0,47	0,38	3,54	3,68	
Ukupno		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

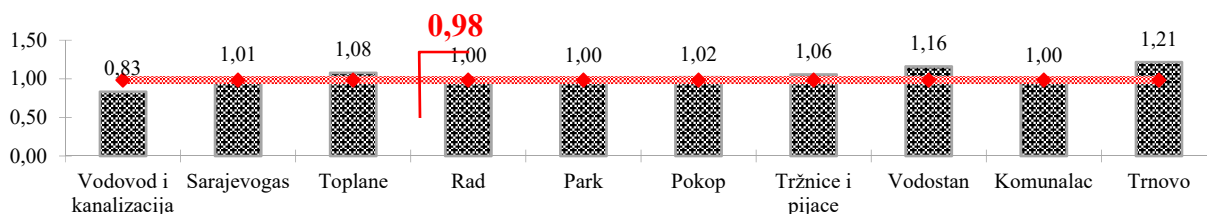
Dobit u 2019. godini ostvarila su sva KJKP-a i JKP-a osim Vodovoda i kanalizacije. Prosječna dobit po zaposlenom u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) je 1.957 KM, što je smanjeno u odnosu na 2018. godinu za 27,6%.

Neto dobit ostvarila su takođe sva KJKP-a i JKP-a osim Vodovoda i kanalizacije. Prosječna neto dobit po zaposlenom u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima je 1.683 KM, i manja je 29,4% puta u odnosu na 2018. godinu.

Gubitak u poslovanju iskazalo je KJKP-e Vodovod i kanalizacija. Prosječan gubitak po zaposlenom iznosi 3.273 KM i manji je za 22,6% nego u 2018. godini. Najveći gubitak po zaposlenom u 2019. godini je u KJKP-u Vodovod i kanalizacija i iznosi 12.284 KM i manji je za 20,4% u odnosu na 2018. godinu, a preko 3,7 puta veći od prosjeka KJKP-a i JKP-a. U javnim komunalnim preduzećima gubitak po zaposlenom je 1,6 puta veći od dobiti po zaposlenom.

Efikasnost poslovanja, kao pokazatelj sposobnosti postizanja rezultata, mjerena odnosom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, ukazuje da su komunalna preduzeća iznad prosjeka osim KJKP-a Vodovod i kanalizacija.

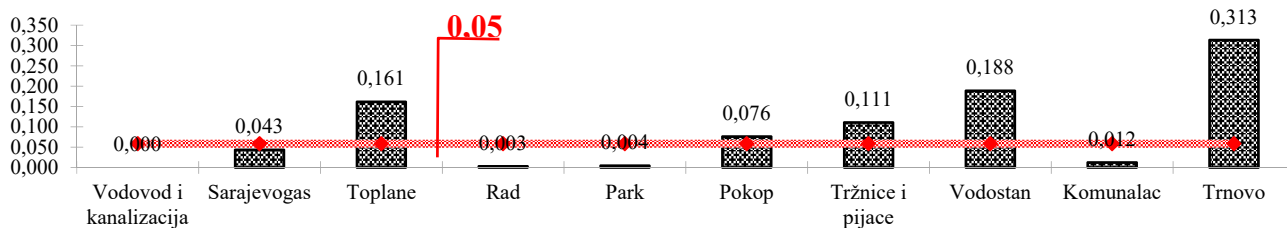
Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,98, 2019.



Graf 17.

Rentabilnost poslovanja, ekonomsko mjerilo uspješnosti poslovanja, mjerena odnosom dobiti i tekućih sredstava, najznačajnija je kod JKP-a Trnovo, Vodostan, te KJKP-a Toplane.

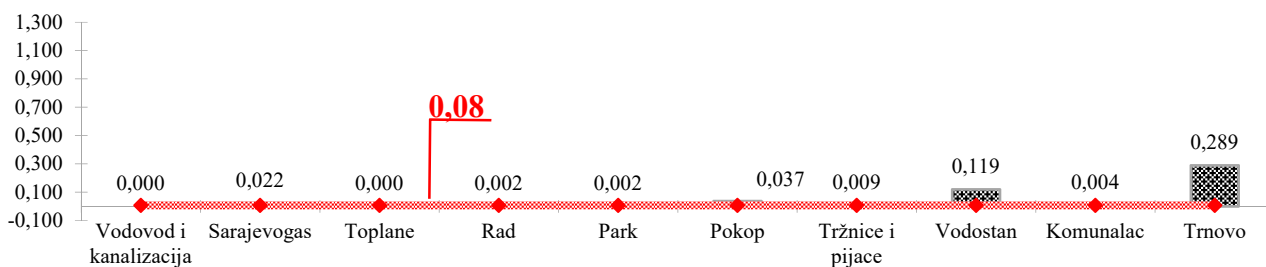
Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,05, 2019.



Graf 18.

Rentabilnost vlastitog kapitala, kao odnos dobiti i uloženog kapitala, značajna je kod JKP-a Trnovo.

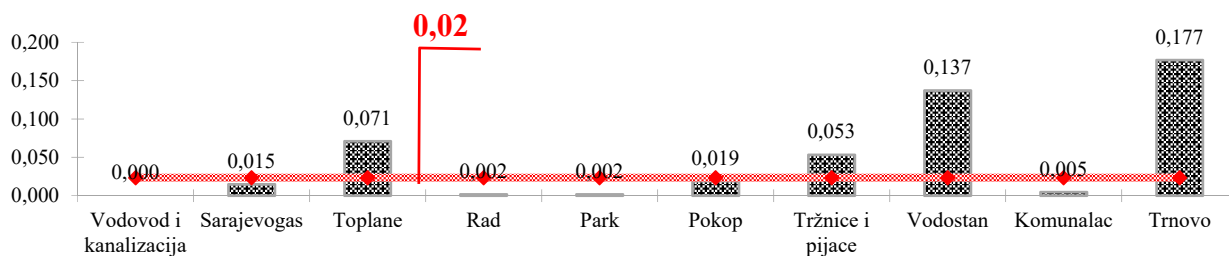
Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,08, 2019.



Graf 19.

Marža profita kao pokazatelj udjela dobiti u ukupnim prihodima, ukazuje koliko se u komunalnim preduzećima koja iskazuju dobit, na jednu KM prihoda prosječno ostvaruje dobit. Najveću dobit po jedinici prihoda ostvaruje KJKP-e Toplane, JKP-a Trnovo i Vodostan.

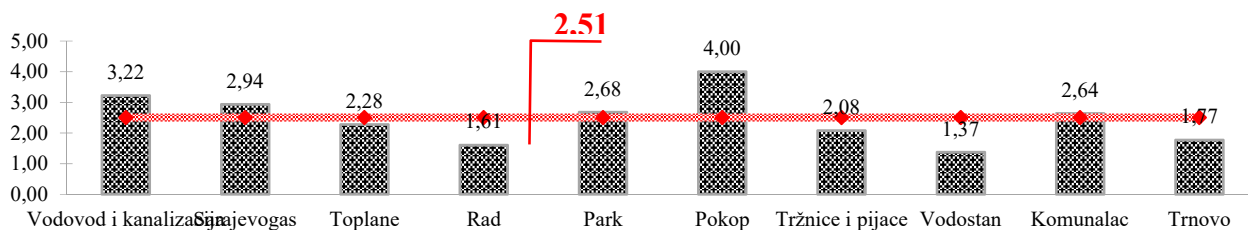
Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,023, 2018.



Graf 20.

Koeficijent obrtaja, koji ukazuje koliko se puta obrtna sredstva obrnu tokom godine, najveći je kod KJKP-a Pokop. Mjeri se odnosom prihoda i prosječno angažovanih obrtnih sredstava.

Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,51, 2019



Graf 21.

Rezime

- Komunalna preduzeća u Kantonu Sarajevo u 2019. godini ostvarila su **ukupne prihode** od 287.055.889 KM koji je veći za 4,0% od ukupnog prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Prihod od osnovne aktivnosti iznosi 274.860.990 KM i veći je za 5,7% u odnosu na 2018. godinu i učestvuje sa 95,8 % u ukupnom prihodu.

- Ostvareni **ukupni rashodi** 291.563.892 KM i veći su za 3,7% u odnosu na ostvarene ukupne rashode iz 2018.godine. Materijalni troškovi i usluge iznose 145.777.367 KM i veći su za 8,6% u odnosu na 2018. godinu, a učestvuju sa 49,9 % u ukupnim rashodima. Troškovi zaposlenih iznose 91.003.779 KM i veći su za 0,7% u odnosu na 2018. godinu, a učestvuju sa 31,2 % u ukupnim rashodima.

- **Dobit** u poslovanju ostvarila su KJKP-a: Sarajevogas, Toplane, Tržnice i pijace, Pokop, Rad, Park, KJP Trnovo, Vodostan Ilijaš te Komunalac Hadžići u ukupnom iznosu od 6.707.177 KM i manja je za 28,4% u odnosu na prethodnu godinu. Neto dobit u 2019. godini osim KJKP-a Vodovod i kanalizacija ostvarila su sva kantonalna javna komunalna preduzećau ukupnom iznosu 5.768.533 KM i veća je za 30,1% u odnosu na prethodnu godinu.

- **Gubitak** u 2019. godini ostvarilo je KJKP Vodovod i kanalizacija u iznosu 11.215.180 KM i manji je za 23,4% u odnosu na ostvaren gubitak na dan 31.12.2018. godine.

- **Cijene** komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Sva KJKP-a i JKP-a smatraju da posluju po neekonomskim cijenama. Kod posmatranja prijedloga predloženih cijena najveće je povećanje predloženo kod cijena za vodu i odvodnju otpadnih voda.

- U toku 2019. godine javnim komunalnim preduzećima doznačena su **sredstava iz Budžeta Kantona** u iznosu od 24.000.428 KM i manja su za 4,3% u odnosu na prethodnu godinu. Najveća sredstva doznačena su KJKP-u Rad u iznosu od 6.474.701 KM, što predstavlja više od 1/3 ukupno doznačenih sredstava iz Budžeta Kantona.

- Realizovana investiciona ulaganja u **komunalnu infrastrukturu** u 2019. godini, prema podacima komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a) iznosila su 17.024.788 KM i manja su za 29% u odnosu na prethodnu godinu. Ostvarene investicije za građevinske objekte iznose 33,6%, u opremu 48,5% i ostalo 17,9% investicija.

- U toku 2019. godine u komunalnim preduzećima bilo je ukupno 3.443 **zaposlenih** na temelju sati rada. U odnosu na prethodnu godinu zaposlenost je manja za 0,9%.

- **Prosječna plaća** u komunalnim preduzećima je 2019. godine iznosila 1.089 KM na temelju sati rada i veća je za 1,5% u odnosu na prethodnu godinu, i manja je za 5,6% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2019. godinu koja iznosi 1.153 KM. Kod isplata plaća većina KJKP-a i JKP-a primjenjuje Kolektivni ugovor.

- Kretanje plaća treba da prati organizaciju preduzeća, efikasnost, produktivnost, ekonomičnost u poslovanju, a ne samo primjenu kolektivnog ugovora u komunalnim djelatnostima u djelu koji se odnosi na plaće (pogotovo u današnjoj društveno-ekonomskoj i socijalnoj situaciji u KS i zemlji).

- Na dan 31.12.2019. godine prema **kvalifikacionoj strukturi** zaposlenih, radnici sa srednjom spremom čine 28,8%, kvalifikovani radnici čine 22,8%, radnici sa visokom i višom spremom 14,3%, a 20,4 % iznosi učešće zaposlenih sa nižim kvalifikacijama (NSS, PK i NK).

- **Masa neto plaća i naknada** u ukupnim rashodima iznosi 45.011.559 KM i veća je za 0,5% u odnosu na prethodnu godinu, a učešće u ukupnim rashodima iznosi 15,4%.

- **Ukupna poslovna sredstva (aktiva)** javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2019. godine iznose 1.285.961.542 KM što predstavlja smanjenje od 1,1% u odnosu na 31.12.2018. godinu. U imovini komunalnih preduzeća najviše učestvuju građevinski objekti sa 47,7%, i manje je za 1,0 indeksna poena u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi **izvora sredstava** dominira kapital sa 68,4 % i veći je za 0,3 indeksni poena u odnosu na prošlu godinu.

- **Izvedeni pokazatelji** poslovanja komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a), ukazuju na to da je u 2019. godini ostvaren prosječan prihod po zaposlenom od 83.763 KM, prosječan rashod po zaposlenom 85.078 KM, prosječna dobit po zaposlenom 1.957 KM, prosječna neto dobit po zaposlenom 1.683 KM i prosječan gubitak po zaposlenom 3.273 KM. Prosječna stopa efikasnosti je manja od 1, ukazuje na veoma nisku racionalnost upotrebe raspoloživih resursa. Rentabilnost poslovanja, koje je u svim preduzećima manje od 1 pokazuje na neuspješnost u poslovanju preduzeća.

**ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I
JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA SARAJEVO ZA 2019. GODINU**

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "VODOVOD I KANALIZACIJA"

adresa	Jaroslava Černija br. 8
telefon	237-655; 440-658

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	54.961.355
rashodi (u KM)	66.176.535
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	11.215.180
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	944
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.117
poslovna sredstva (u KM)	850.916.209
tekuća sredstva (u KM)	17.059.875
stalna sredstva (u KM)	833.474.048
kapital (u KM)	728.028.991

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	60.199
rashodi po zaposlenom (u KM)	72.483
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM))	
gubitak po zaposlenom (u KM)	12.284
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,831
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,22

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "SARAJEVOGAS"

adresa	Trg Fadile Odžaković Žute br. 4
telefon	445-120 445-525

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	99.396.334
rashodi (u KM)	97.929.803
dobit u poslovanju (u KM)	1.466.531
neto dobit (u KM)	1.466.531
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	312
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.367
poslovna sredstva (u KM)	171.007.863
tekuća sredstva (u KM)	33.838.884
stalna sredstva (u KM)	137.168.979
kapital (u KM)	65.195.382

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	324.825
rashodi po zaposlenom (u KM)	320.032
dobit po zaposlenom (u KM)	4.793
neto dobit po zaposlenom (u KM)	4.793
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,015
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,043
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,043
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,022
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,022
marža profita (dobit/prihod)	0,015
marža profita (neto dobit/prihod).	0,015
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,94

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TOPLANE"

adresa	Semira Frašte br. 22
telefon	450-030; 450-527

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi u KM	60.328.247
rashodi (u KM)	56.050.372
dobit u poslovanju (u KM)	4.277.875
neto dobit (u KM)	1.466.531
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	354
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.290
poslovna sredstva (u KM)	124.469.073
tekuća sredstva (u KM)	26.501.147
stalna sredstva (u KM)	97.967.926
kapital (u KM)	

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	169.461
rashodi po zaposlenom (u KM)	157.445
dobit po zaposlenom (u KM)	12.017
neto dobit po zaposlenom (u KM)	9.814
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,076
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,161
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,132
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,071
marža profita (neto dobit/prihod)	0,058
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,28

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "RAD"

adresa	Paromlinska br. 57
telefon	647-879; 656-812

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi(u KM)	40.090.361
rashodi (u KM)	40.021.349
dobit u poslovanju (u KM)	69.012
neto dobit (u KM)	30.753
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	1.136
prosječna plaća (na temelju sati rada u u KM))	905
poslovna sredstva (u KM)	62.185
tekuća sredstva (u KM)	24.937.650
stalna sredstva (u KM)	37.247.542
kapital (u KM)	41.503.029

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM))	35.167
rashodi po zaposlenom (u KM)	35.106
dobit po zaposlenom (u KM)	61
neto dobit po zaposlenom (u KM)	27
gubitak po zaposlenom ((u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,002
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,001
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,003
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,002
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,001
marža profita (dobit/prihod)	0,002
marža profita (neto dobit/prihod)	0,001
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,61

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "PARK"

adresa	Podgaj br. 6
telefon	471-176; 214-164

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	9.832.598
rashodi (u KM)	9.817.074
dobit u poslovanju (u KM)	15.524
neto dobit (u KM)	15.524
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	262
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	940
poslovna sredstva (u KM)	16.230.581
tekuća sredstva (u KM)	3.669.506
stalna sredstva (u KM)	12.561.075
kapital (u KM)	8.253.287

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	37.673
rashodi po zaposlenom (u KM)	37.613
dobit po zaposlenom (u KM)	59
neto dobit po zaposlenom (u KM)	59
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,002
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,004
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,004
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,002
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,001
marža profita (dobit/prihod)	0,002
marža profita (neto dobit/prihod)	0,002
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,68

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "POKOP"

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 38
telefon	535-170; 446-137

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	10.208.394
rashodi (u KM)	10.014.757
dobit u poslovanju (u KM)	193.637
neto dobit (u KM)	151.647
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	192
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.392
poslovna sredstva (u KM)	23.027.364
tekuća sredstva (u KM)	2.552.977
stalna sredstva (u KM)	20.474.387
kapital (u KM)	5.212.601

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	49.555
rashodi po zaposlenom (u KM)	48.615
dobit po zaposlenom (u KM)	940
neto dobit po zaposlenom (u KM)	736
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	10019
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,076
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,059
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,037
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,029
marža profita (dobit/prihod)	0,019
marža profita (neto dobit/prihod)	0,015
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	4,00

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TRŽNICE I PIJACE"

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 4a
telefon	205-549

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	3.678.401
rashodi (u KM)	3.482.732
dobit u poslovanju (u KM)	195.669
neto dobit (u KM)	175.703
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	85
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.254
poslovna sredstva (u KM)	21.689.779
tekuća sredstva (u KM)	1.766.854
stalna sredstva (u KM)	19.922.925
kapital (u KM)	21.594.118

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	43.275
rashodi po zaposlenom (u KM)	40.973
dobit po zaposlenom (u KM)	2.302
neto dobit po zaposlenom (u KM)	2.067
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,056
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,111
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,099
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,009
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,008
marža profita (dobit/prihod)	0,053
marža profita (neto dobit/prihod)	0,048
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,08

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "VODOSTAN"

adresa	Ilijaš
telefon	400-024 400-740

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	2.274.913
rashodi (u KM)	1.963.060
dobit u poslovanju (u KM)	311.853
neto dobit (u KM)	277.487
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	40
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.031
poslovna sredstva (u KM)	5.815.287
tekuća sredstva (u KM)	1.654.730
stalna sredstva (u KM)	4.160.557
kapital (u KM)	2.612.420

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	61.484
rashodi po zaposlenom (u KM)	53.056
dobit po zaposlenom (u KM)	8.428
neto dobit po zaposlenom (u KM)	7.500
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,159
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,188
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,168
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,119
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,106
marža profita (dobit/prihod)	0,137
marža profita (neto dobit/prihod)	0,122
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,37

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "KOMUNALAC"

adresa	Žunovačka4 Hadžići
telefon	420-346 420-192

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	5.423.892
rashodi (u KM)	5.399.060
dobit u poslovanju (u KM)	24.832
neto dobit (u KM)	20.740
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	98
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.048
poslovna sredstva (u KM)	10.398.888
tekuća sredstva (u KM)	2.056.647
stalna sredstva (u KM)	8.342.241
kapital (u KM)	6.193.669

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	53.702
rashodi po zaposlenom (u KM)	53.456
dobit po zaposlenom (u KM)	246
neto dobit po zaposlenom (u KM)	205
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,005
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,012
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,010
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,004
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	0,,003
marža profita (dobit/prihod)	0,005
marža profita (neto dobit/prihod)	0,004
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,64

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TRNOVO"

adresa	Dejčići bb
telefon	438-226

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	861.394
rashodi (u KM)	709.150
dobit u poslovanju (u KM)	152.244
neto dobit (u KM)	136.407
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	20
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	828
poslovna sredstva (u KM)	603.592
tekuća sredstva (u KM)	485.816
stalna sredstva (u KM)	117.776
kapital (u KM)	526.203

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	39.154
rashodi po zaposlenom (u KM)	32.234
dobit po zaposlenom (u KM)	6.920
neto dobit po zaposlenom (u KM)	6.200
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,215
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,313
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,281
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,289
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	0,259
marža profita (dobit/prihod)	0,177
marža profita (neto dobit/prihod)	0,158
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,77

JAVNA KOMUNALNA PREDUZEĆA
(KJKP-A I JKP-A)

broj preduzeća	10
----------------	----

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	287.055.889
rashodi (u KM)	291.563.892
dobit u poslovanju (u KM)	6.707.177
neto dobit (u KM)	5.768.533
gubitak (u KM)	11.215.180
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	3.443
prosječna plaća (na temelju sati rada (u KM)	1.089
poslovna sredstva (u KM)	1.285.961.542
tekuća sredstva (u KM)	114.524.086
stalna sredstva (u KM)	1.171.437.456
kapital (u KM)	879.119.700

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	83.763
rashodi po zaposlenom (u KM)	85.078
dobit po zaposlenom (u KM)	1.957
neto dobit po zaposlenom (u KM)	1.683
gubitak po zaposlenom (u KM)	32.273
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,985
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,059
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,050
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,008
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,007
marža profita (dobit/prihod)	0,023
marža profita (neto dobit/prihod)	0,020
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,51

KORIŠTENI IZVORI

1. KJPK Vodovod i kanalizacija (2019):

Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2019. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2019. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Struktura gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Strukturu cijene usluge i prijedlog cijene sa strukturom

2. KJPK Sarajevogas (2019):

Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2019. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2019. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2019. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Sanacija gubitka program
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene i prijedlog ekonomske cijene usluga

3. KJKP Toplane Sarajevo (2019):

Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2019. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2019. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Finansijski izvještaj o poslovanju za 2019. godinu
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomske cijene
Program sanacije gubitka
Problematika poslovanja i Program mjera za sanaciju
Struktura cijene usluge i prijedlog ekonomske cijene

4. KJKP Park Sarajevo (2019):

Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2019. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2019. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izveštaj o poslovanju preduzeća za 2019. godina

5. KJKP Pokop Sarajevo (2019):

Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2019. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2019. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izveštaj o poslovanju preduzeća za 2019. godina
Analiza problematike poslovanja sa prijedlogom mjera

6. KJKP Tržnice i pijace (2019):

Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2019. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2019. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izveštaj o poslovanju preduzeća za 2019. godina
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene usluge

7. KJKP Rad (2019):

Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2019. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2019. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izveštaj o poslovanju preduzeća za 2019. godina
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomske cijene
Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

8. JKP Komunalac Hadžići (2019):

Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2019. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2019. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izveštaj o poslovanju preduzeća za 2019. godina
Struktura gubitka iprogram sanacije gubit
Prijedlog mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijena usluga i prijedlog ekonomske cijene

9. JKP Vodostan Ilijaš (2019):

Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2019. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2019. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izveštaj o poslovanju preduzeća za 2019. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Program sanacije gubitka
Program za unaprijeđenje poslovanja
Prijedlog ekonomske cijene i tarifnog sistema

10. JKP „Trnovo“ Trnovo (2019):

Bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;

Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2019. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;

Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;

Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2019. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;

Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;

Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;

Podaci o doznačenim sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2019. godinu.

11. Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo (2019):

Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća u 2018. godini.

12. Federalni zavod za statistiku:

Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine po Kantonima, Sarajevo, mart 2020. godine.